

En illustratör har enligt huvudsakligen muntliga uppdragsavtal varit uppdragstagare hos ett bolag för att på olika sätt arbeta med illustrationer till ett visst koncept, med början 2005. Illustratören anställdes därefter av bolaget 2014 för att på heltid arbeta med illustrationer till konceptet. Parterna är överens om att illustratören, i sitt arbete som uppdragstagare och arbetstagare hos bolaget, gjort upphovsrättsligt skyddade prestationer som ingår i vissa produkter. Fråga om bolaget har förvärvat rätten att på vissa sätt förfoga över dessa prestationer, inklusive rätt att ändra och vidarelicensiera.

Postadress
Box 2018
103 11 Stockholm
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00
Telefax
08-617 66 15
kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
måndag–fredag
09.00–12.00
13.00–15.00

I

KÄRANDE

Medieföretagen, Box 55545, 102 04 Stockholm

Ombud: advokaterna Magnus Tonell och Claes Lood, Next Advokater KB,
Box 7641, 103 94 Stockholm

SVARANDE

1. Unionen, 105 32 Stockholm (för ej talan)

2. Ola Schubert, 720319-0231, Pilgrimsvägen 70, 126 48 Hägersten

Ombud för 2: advokaten Katarina Strömholm, Strömholm Advokatbyrå AB,
Holländargatan 23, 111 60 Stockholm

II

KÄRANDE

Hatten Education AB, 556571-9993, Svärdvägen 27, 182 33 Danderyd

Ombud: advokaterna Magnus Tonell och Claes Lood

SVARANDE

Ola Schubert

Ombud: advokaten Katarina Strömholm

SAKEN

fråga om förvärvande av rätt att förfoga över upphovsrättsligt skyddat
material

Bakgrund

Mellan Medieföretagen och Unionen gäller kollektivavtal. Hatten Education AB (Hatten) är medlem i Medieföretagen. Ola Schubert, som tidigare har varit uppdragstagare och därefter arbetstagare hos Hatten, är medlem i Unionen. Unionen har förklarat sig inte föra Ola Schuberts talan i Arbetsdomstolen.

Anneli Tisell äger alla aktierna i Hatten. Hatten är mest känt för sitt barn-koncept Babblarnas värld (konceptet Babblarna).

Ola Schubert är bl.a. illustratör och animatör. Hans första uppdrag för Hatten avseende konceptet Babblarna påbörjades 2005 och avsåg bl.a. att framställa de sex ursprungliga figurena i konceptet Babblarna, animering av musikvideon till Babblarna – Första låten, illustrationer till fyra bilderböcker och arbete med

pc-spel och webbplats. Utöver det uppdraget har Hatten vid skilda tillfällen mellan 2005 och 2008 och mellan 2012 och 2014 anlitat honom för olika uppdrag avseende konceptet Babblarna. Uppdragsavtalen har huvudsakligen varit muntliga. För sina uppdrag har Ola Schubert fått överenskommen fast ersättning. Ola Schubert anställdes 2014 hos Hatten. Han arbetade som arbetstagare hos Hatten – med ett uppehåll i anställningen under 2015 – till och med den 16 december 2017 då anställningen upphörde efter hans uppsägning. Utöver fast uppdragsersättning och lön har han under 2008–2017 av Hatten fått rörlig ersättning benämnd royalty.

Ola Schuberts anställningsavtal var ursprungligen huvudsakligen muntligt. Den 8 januari 2017 undertecknade Hatten och han ett skriftligt anställningsavtal, som inte innehöll någon reglering avseende rättigheter. Den 16 maj samma år undertecknades ett nytt skriftligt anställningsavtal med i princip samma innehåll som det första och därutöver med följande tillägg.

Övriga villkor;

Allt material den anställde har skapat och kommer att skapa, inom ramen för anställningen i Hatten Education AB, tillfaller Hatten Education AB. Hatten äger vidare alla rättigheter till allt material som den anställde skapat, skapar och producerar inom ramen för anställningen i Hatten Education AB. Den anställde har inte rätt att privat sälja eller marknadsföra, inom ramen för anställningen, producerat material.

Dagen innan anställningen upphörde, den 15 december 2017, meddelade Ola Schubert Hatten att han i och med uppsägningen inte längre samtyckte till att Hatten förfogade över hans upphovsrättsligt skyddade material.

Medieföretagen, Hatten och Ola Schubert är överens om att Ola Schubert, genom sitt arbete som uppdragstagare och arbetstagare hos Hatten, har gjort upphovsrättsligt skyddade prestationer avseende konceptet Babblarna. Däremot tvistar Medieföretagen, Hatten och Ola Schubert om Hatten från Ola Schubert har förvärvat rätten att förfoga över vissa upphovsrättsligt skyddade prestationer avseende konceptet Babblarna – inklusive rätten att ändra och vidarelicensiera dessa – som Ola Schubert skapat inom ramen för anställningsförhållanden respektive uppdragsförhållanden hos Hatten.

Yrkanden

Medieföretagen har yrkat att Arbetsdomstolen ska fastställa att Hatten har förvärvat rätten från Ola Schubert att förfoga över de upphovsrättsligt skyddade prestationer som uppkommit inom ramen för hans anställningsförhållanden hos Hatten – inklusive rätten att ändra och vidarelicensiera dessa – som ingår i de produkter som är specificerade, dvs. angivna eller finns på bild, i bilagan till domen, avseende de typer av förfoganden som där framgår.

Hatten har yrkat att Arbetsdomstolen ska fastställa att Hatten har förvärvat rätten från Ola Schubert att förfoga över de upphovsrättsligt skyddade prestationer som

uppkommit inom ramen för hans uppdragsförhållanden hos Hatten – inklusive rätten att ändra och vidarelicensiera dessa – som ingår i de produkter som är specificerade, dvs. angivna eller finns på bild, i bilagan till domen, avseende de typer av förfoganden som där framgår.

Om Arbetsdomstolen skulle komma fram till att Hatten inte förvärvat rätten att ändra eller vidarelicensiera prestationerna, har arbetsgivarparterna förklarat att fastställelseyrkandena i övrigt kvarstår. Arbetsgivarparterna har vidare förklarat att fastställelseyrkandena inte avser Ola Schuberts s.k. ideella rätt enligt 3 § andra stycket upphovsrättslagen.

Ola Schubert har bestritt yrkandena.

Medieföretagen, Hatten och Ola Schubert har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Medieföretagen, Hatten och Ola Schubert har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Arbetsgivarparterna

Sammanfattning av grunderna för käromålet

Hatten har genom avtal med Ola Schubert förvärvat rätten att förfoga över prestationerna, inklusive rätten att ändra och vidareupplåta desamma, som framkommit genom Ola Schuberts arbete inom ramen för anställningsförhållanden och uppdragsförhållanden hos Hatten. Förfoganderätten inkluderar de förfoganden som är specificerade i bilagan till domen. Ola Schubert har genom meddelande den 15 december 2017 bekräftat att det förelegat en sådan överenskommelse med hänvisning till tidigare uppdrags- och anställningsförhållanden.

Hatten har i vart fall förvärvat denna förfoganderätt från Ola Schubert genom anställningsförhållandenas respektive uppdragsförhållandenas beskaffenhet, Ola Schuberts passivitet och konkludenta handlande. Ola Schubert har genom sin passivitet och sitt konkludenta handlande bekräftat att Hatten har denna rätt. Ola Schubert har medverkat till Hattens förfoganden. Han har därigenom känt till och accepterat förfogandena eller i vart fall förhållit sig passiv till förfogandena. Under alla förhållanden har Ola Schubert, genom samma agerande, i efterhand gett överenskommelserna med Hatten om uppdrag och anställning ett sådant innehåll. Hattens rätt kvarstår oförändrad även efter det att Ola Schuberts anställningsförhållande hos Hatten upphörde den 16 december 2017. Ola Schubert har inte haft rätt att säga upp överlåtelsen av sin rätt till upphörande.

Kort bakgrund om syftet med och tillkomsten av konceptet Babblarna

Med början 2003 skapade Anneli Tisell ett helt koncept som kom att kallas Babblarnas värld och som hon vidareutvecklade succesivt till lanseringen 2007. Bakgrunden till starten av verksamheten var att hon förutsåg att hennes äldsta barn, som har Downs syndrom, skulle behöva extra stöd för sin utveckling och sitt framtida självständiga liv. I slutet av 1990-talet hade hon stött på den s.k. Karlstadsmodellen, som är en modell för språkträning utvecklad på 1970-talet av professorn Irene Johansson. Karlstadsmodellen ger bl.a. konkreta verktyg för att hjälpa barn med svårigheter med tal och språk. Figurer med samma namn som figurer i konceptet Babblarna introducerades redan i en av professors första böcker. Figuren var tygdockor som man sydde själv och som hade speciella former, färger och var fyllda med olika innehåll, så att barnen lättare skulle kunna särskilja dem både visuellt och taktilt.

Som många andra föräldrar sydde Anneli Tisell dessa tygdockor, men sonen var mer intresserad av vanliga plastleksaker. I och med detta fick Anneli Tisell idén att göra figuren mer tidsenliga och färdiga. Hon kontaktade professorn för att höra efter hur hon ställde sig till att dockorna utvecklades till ett helhetskoncept, med utgångspunkt i Anneli Tisells tankar och med koppling till Karlstadsmodellen. Professorn ställde sig positiv till ett sådant samarbete. Det har hela tiden varit mycket viktigt för Hatten att se till att illustrationer och det kreativa arbetet förhåller sig till Karlstadsmodellen.

Anneli Tisell är utbildad inom och hade flera års arbetserfarenhet av grafisk formgivning och illustration när hon grundade Hatten. Hon arbetade från 2003 – med professorn som bollplank avseende de pedagogiska aspekterna – ensam med konceptets innehåll, struktur och form. Hon tog fram skisser m.m. som skulle användas som anvisningar för det slutliga illustratörsarbetet.

Anneli Tisell ansökte om varumärkesregistrering av Babblarna våren 2004 och samtidigt registrerades domännamnet babblarna.se. Hennes grundläggande tanke var att skapa ett modernt heltäckande barnkoncept där bl.a. leksaker, film, musik, kläder, datorspel m.m. skulle ingå. Detta synsätt har sedan dess präglat Hattens och dess medarbetares arbete med konceptet Babblarna.

Ola Schuberts första uppdrag inom konceptet Babblarna

Hatten började anlita Ola Schubert som konsult för uppdrag inom konceptet Babblarna främst för hans kompetens som animatör. Ola Schuberts första – och mest omfattande – uppdrag avseende konceptet Babblarna påbörjades 2005. Uppdraget skedde mot en fast engångsersättning om 125 000 kr. Ola Schubert bedömde dock att uppdraget var mer komplext än vad han själv klarade av, varför en del av uppdraget på hans förslag utfördes av en bekant till honom, Hannes Hagstrand. För uppdraget fakturerade Ola Schubert 75 000 kr och Hannes Hagstrand 50 000 kr. Detta uppdrag pågick under ett år men arbetet var mest intensivt i början. Under tiden som uppdraget pågick hade Ola Schubert även en mängd andra uppdrag.

Före uppdraget hade Anneli Tisell som nämnts arbetat med figurernas uttryck och tagit fram skisser och instruktioner som utgjorde anvisningar som Ola Schubert hade att förhålla sig till inom ramen för sitt konsultuppdrag. Anneli Tisell var tydlig med att de tankar och uttryck som hon arbetat fram skulle åter-spegas i och beaktas när figurerna togs fram. Hon var särskilt tydlig med att hon skulle vara styrande även vid formgivningsprocessen under illustratörs-arbetet. Flera av hennes skisser kom också i mycket stor utsträckning att över-ensstämma med slutresultatet avseende bl.a. såväl figuren Bobbo som de fyra första böckerna.

Anneli Tisell godkände inte vissa skisser med seriefigursliknande karaktärer och karikatyrer som Ola Schubert och Hannes Hagstrand presenterade i den inledande fasen av uppdraget, eftersom skisserna inte återspeglade hennes vision. Många av de skisser som Ola Schubert och Hannes Hagstrand tog fram avvek väsentligt från det slutliga utförandet, vilket berodde på Anneli Tisells beslut, instruktioner och vision. I maj 2005 fick de ursprungliga figurerna i konceptet Babblarna sin slutliga utformning.

Utifrån de animationer som Ola Schubert och Hannes Hagstrand tog fram satte Anneli Tisell självständigt vid samma tidpunkt dessutom samman bl.a. ett memory-spel, en affisch, en t-shirt och en ryggsäck, utan inblandning av dem men med deras fulla vetskap.

Ola Schubert var alltså en av flera medverkanden i ett projekt som hade pågått länge när han började arbeta med det och där Hatten var noga med att redan inledningsvis ge anvisningar och grundförutsättningar för uppdraget. Ola Schuberts formgivningsinsatser gjordes inte självständigt utan han bidrog i det kreativa arbetet. Hans engagemang för Hatten syftade till att möjliggöra konceptet Babblarna. Även om han skulle ha arbetat självständigt påverkar det inte den övergång av rättigheter som tvisten handlar om.

Lanseringen och utvecklingen av konceptet Babblarna samt Ola Schuberts övriga uppdrag för Hatten

Anneli Tisells koncept med Babblarna visades offentligt för första gången på bokmässan i Göteborg 2007. Detta skedde med Ola Schuberts fulla vetskap och utan några invändningar från honom, trots att han endast medverkat i fram-tagandet av vissa av de produkter med figurerna från konceptet Babblarna som lanserades vid denna tidpunkt. Hatten fick en begränsad kommersiell framgång med en mycket blygsam produktförsäljning på bokmässan.

Det var först några år senare som försäljningen av produkter inom konceptet Babblarna satte igång på allvar. I samband med detta började förskolor inse de pedagogiska fördelarna med konceptet Babblarna och försäljningen ökade stadigt. När Hatten startade sin Youtube-kanal 2010 fick den på bara några månader över en miljon besökare till videon Babblarna – Första låten.

Hatten tog 2010 och 2011 fram bl.a. gympapåsar och språkpussel med figurer från konceptet Babblarna utan Ola Schuberts medverkan. I hög grad åter-användes då illustrationer från de fyra första böckerna m.m., vilket är ett arbetssätt som genomsyrat Hattens verksamhet från start.

Hatten anlidade Ola Schubert som animatör igen 2012 – denna gång utan Hannes Hagstrand – i samband med produktionen av musikvideon Stompalång och den tillhörande boken med samma namn. Återigen erbjöds och accepterade Ola Schubert en fast ersättning för sina tjänster.

År 2013 fick Ola Schubert ett tredje uppdrag av Hatten med en fast engångs-ersättning; att bidra med animationerna till en iPhone-app kallad Babbapp. Appen släpptes på Apples App Store 2013/2014 och porterades i samband med detta även till Android. Porteringen till Android skedde utan Ola Schuberts medverkan men med hans vetskap.

Under åren efter lanseringen 2007 växte ett antal ytterligare figurer fram inom konceptet Babblarna, såsom de ursprungliga figurernas alter egon Gagga, Giggi, Goggo, Sassa, Sissi och Sosso, men också andra figurer, såsom Faffa, Vovvo, Purr-Purr, Tut, Pling och Klonk, liksom den värld som figurerna inom konceptet Babblarna vistas i.

År 2014 hade antalet olika produkter inom konceptet Babblarna flerfaldigats. Det hade tillkommit bl.a. språkpussel, reflexvästar och mössor. Vidare släpptes 2015 Babblarnas första musikalalbum. Det var vid denna tidpunkt som konceptet Babblarna började bli riktigt kommersiellt etablerat. Figurerna inom konceptet Babblarna lanserades som mjukisdjur och blev årets småbarnsleksak, Cirkus Scott anordnade en särskild show med figurerna på temat musikalcirkus och musikalen Babblarna – Första musikalen hade premiär samma år.

Till följd av Hattens tillväxt anställde Hatten i december 2015 Lennart Blixt som hade lång erfarenhet från underhållningsbranschen. Lennart Blixt arbetade bl.a. med licenstagarna vid licensieringen av produkter. I samband med detta arbete tog han fram skriftliga anställningsavtal för samtliga anställda.

Den tionde boken inom konceptet Babblarna släpptes 2017. Produktsortimentet med figurer inom konceptet Babblarna hade vid denna tidpunkt blivit ännu mer omfattande.

I samtliga böcker namnges Ola Schubert som medverkande illustratör, men det anges med s.k. Copyright (©) att den ekonomiska rätten innehas av Hatten ensamt. Även beträffande andra typer av produkter inom konceptet Babblarna görs samma copyrightnotering som anger att Hatten är ensam innehavare av de ekonomiska rättigheterna till respektive produkt.

Ola Schuberts anställning hos Hatten

Hösten 2014 övergick Ola Schubert från att illustrera och animera åt Hatten på konsultbasis till att bli anställd på heltid hos Hatten. Vid den tidpunkten hade ingen av Hattens anställda skriftliga anställningsavtal. Syftet med anställningen

var att Ola Schubert skulle arbeta vidare primärt med app-utvecklingen. Det visade sig dock att arbetet gick för långsamt och Ola Schubert blev därför under sommaren 2015 uppsagd på grund av arbetsbrist. Anställningen upphörde i juli 2015. Ola Schubert framförde inte någon synpunkt om Hattens fortsatta förfoganden av hans arbete i anledning av detta. Ola Schubert fick lön under perioden maj–juli 2015 och han fakturerade inte Hatten under vare sig den perioden eller någon annan gång under anställningen. Sedan Ola Schubert anställdes hösten 2014 utförde han inga konsultuppdrag åt Hatten. Han återanställdes den 1 augusti 2015.

Ola Schuberts månadslön uppgick vid tidpunkten för anställningen 2014 till cirka 35 000 kr, vilket var 8 000 kr mer än de andra anställda hos Hatten hade. Ola Schuberts månadslön höjdes i juni 2016 till 40 000 kr.

Ersättningar till Ola Schubert

Utöver lönen fick Ola Schubert på Hattens initiativ även en tilläggsersättning i form av royalty. Royaltyn betalades ut under 2008–2017, dvs. även under flera av de år då han arbetade som uppdragstagare. Under 2008–2014 uppgick royaltyn till mellan 3 710 kr och 20 826 kr per år. För 2015 uppgick den till 61 053 kr, medan den för 2016 och 2017 uppgick till 273 856 kr respektive 287 260 kr.

Ola Schubert har fått ersättning av Hatten med totalt cirka 2 400 000 kr, varav cirka 1 000 000 kr som arvode och resten som lön. Hattens kostnader för Ola Schuberts bidrag till verksamheten har klart överstigit 3 000 000 kr.

I oktober 2017 gjorde Ola Schubert plötsligt gällande att hans ersättning var för låg. Han ville höja sin ersättning. Hatten bestred att det fanns någon rätt till utökad ersättning. Tvisten mellan Ola Schubert och Hatten eskalerade därefter och Ola Schubert sa upp sin anställning hos Hatten den 16 november 2017. Den 15 december 2017 anförde Ola Schubert att hans samtycke avseende Hattens förfoganden av illustrationerna upphörde att gälla den 16 december 2017 som en följd av att anställningen upphörde.

Ola Schuberts kännedom om Hattens förfoganden

Ola Schubert har under åren varit fullt medveten om Hattens arbetssätt med återanvändning av illustrationerna från de fyra första böckerna och hur Hatten använt, återanvänt och omarbetat de prestationer han levererat till Hatten och om vilka planer som fanns för konceptet Babblarna. Detta har varit fallet såväl under hans tid som konsult åt Hatten och under tidsperioderna mellan hans konsultuppdrag som under tiden som anställd hos Hatten från 2014. Redan från början har det varit självklart för såväl Hatten som Ola Schubert att Hatten fritt fick använda allt material som rörde konceptet Babblarna på det sätt Hatten önskade. Samtliga förfoganden har således förutsatts.

Ola Schubert har hållit sig väl informerad om Hattens användning av hans prestationer och har inte haft någon invändning mot den, även under perioder utan uppdrag för Hatten. Detta framgår av mejlkonversationer som han har haft

med Anneli Tisell i såväl juli 2013 som januari 2014, då han inte haft någon invändning mot användningen eller mot att han inte på förhand tillfrågats om användningen.

Sedan Ola Schubert anställdes 2014 ökade hans inblandning i Hattens dagliga verksamhet. Han tog aktiv del i musikalen och cirkusshowen som hade premiär 2016. Han var med under utprovningen av figurernas cirkusdräkter, figuren Klonks scenkostym och på premiärerna av såväl cirkusshowen som biofilmen Babblarna där cirkusdräkterna också användes. Han deltog också aktivt, inom ramen för sin anställning hos Hatten, under framställningen av dockor och kostymer till Babblarnas första musical, samt deltog på provföreställningar samt premiären av den musicalen. Att Ola Schubert har känt till omfattningen av Hattens förfoganden framgår vidare av hans medverkan vid upprättandet 2016 och 2017 av en s.k. Style Guide för konceptet Babblarna, vars syfte var att effektivisera behandlingen av illustrationer och grafik till licenstagare för att enkelt kunna arbeta med figurerna inom konceptet Babblarna i olika produkter och samtidigt se till att figurerna ser enhetliga ut. Luciana Amado Sandberg ansvarade för framtagandet av denna Style Guide, men Ola Schubert arbetade aktivt med och gav synpunkter på den.

Ola Schubert har vidare genom åren löpande levererat illustrationer till ett arkiv med högupplösta illustrationer, vars tillkomst föranleddes av Hattens arbetssätt med återanvändning. Ola Schubert har till arkivet bl.a. levererat fram- och baksida av alla figurer som ingick i musikvideon till Stompalång, medveten om att dessa skulle kunna användas till andra produkter än böcker, såsom cd-omslag, klippdockor m.m.

Ersättning benämnd royalty

Den royalty som Hatten betalat till Ola Schubert genom åren har inte grundats på det dokument om royalty som Ola Schubert åberopat. Hatten skrev och skickade det dokumentet till Ola Schubert, men fick aldrig tillbaka det underskrivet från honom, varför Hatten och Ola Schubert inte har ingått något avtal om royalty. Dokumentet skrevs dessutom mer än två år efter det att Ola Schuberts första uppdrag för Hatten inleddes och ett avtal skulle enligt dokumentet under alla förhållanden vara tidsbegränsat till tio år. De utbetalningar av royalty som Hatten gjort till Ola Schubert har skett ensidigt och inte haft någon koppling till Ola Schuberts roll som upphovsman. Det är fråga om en bonus som betalats för att visa uppskattning för medarbetare, även om utbetalningen kallats royalty. Hatten betalar ut royalty även till personer som inte är upphovsmän. Anneli Tisell har använt termen royalty utan närmare analys.

Förfoganderättsövergången

Sedan Lennart Blixt börjat arbeta hos Hatten i december 2015 påbörjade Hatten ett internt organisationsarbete vilket bl.a. innefattade upprättande av skriftliga anställningsavtal för samtliga medarbetare. Ola Schubert och Hatten undertecknade anställningsavtal i januari och maj 2017. Vid utvecklingssamtal i januari 2017, då det första skriftliga anställningsavtalet skrevs under, fram

förde Ola Schubert att han ville vara delaktig i konceptutvecklingen och kvalitetssäkringen. I det skriftliga anställningsavtalet av den 16 maj 2017 fördes detta in. Lennart Blixt la även till en reglering av upphovsrättigheterna till prestationer skapade inom ramen för Ola Schuberts anställning hos Hatten. Genom avtalet överlät Ola Schubert äganderätt och rättigheter till Hatten. Ola Schubert hade inga invändningar mot det uppdaterade anställningsavtalet. Överlåtelsen av rättigheter har ingen koppling till den ersättning benämnd royalty som Hatten betalat till Ola Schubert.

Utöver den uttryckliga överlåtelsen genom anställningsavtalet av den 16 maj 2017 följer förfoganderättsövergången av anställningsförhållanden respektive uppdragsförhållanden beskaftenhet. Hela syftet med Hattens investering skulle förfelas om rätten inte övergick. Ola Schubert har vidare från tiden för det första uppdraget med konceptet Babblarna fram till hösten 2017 inte haft något att invända mot Hattens förfoganden över de illustrationer han varit med om att ta fram inom ramen för de produkter, shower m.m. som Hatten lanserade. Han har därigenom agerat på ett sådant sätt att han har lämnat sitt godkännande till övergången av rättigheterna.

Hösten 2016 anordnade Ola Schubert en utställning med figurer inom konceptet Babblarna där han bl.a. sålde signerade tryck för egen räkning. Anneli Tisell, som hade utgått från att Ola Schubert anordnade utställningen som representant för Hatten, stoppade den när hon fick kännedom om hur det faktiskt låg till. Ola Schuberts agerande i samband med utställningen skedde i strid med hans anställningsavtal och innebar även ett olovligt användande av Hattens varumärke.

Ola Schubert har inte förrän i slutet av 2017 motsatt sig Hattens användning eller gjort gällande att Hatten skulle begå intrång om bolaget utnyttjade hans arbetsprestationer. Han har i brevet till Hatten den 15 december 2017 bekräftat att Hatten haft hans samtycke till förfoganden så länge anställningen pågått.

Ola Schubert

Sammanfattning av grunderna för bestridandet

Det har inte skett någon övergång av förfoganderätt – innefattande rätt att ändra och vidarelicensiera – på sätt som angetts i fastställelseyrkandena.

Avtalet den 16 maj 2017 innehåller ingen överenskommelse om upphovsrättigheter, utan endast skrivningar om rättigheter och material. Vidare innehåller avtalet inget om ändringar eller vidarelicensiering. Hatten och Ola Schubert förde inga diskussioner om upphovsrätt i samband med avtalets ingående och hade inte heller gjort det tidigare. Ola Schubert har genom åren fått utbetalningar i enlighet med royaltyavtalet från 2007. Han har inte haft anledning att invända mot Hattens förfoganden av hans prestationer så länge han och Hatten hade ett pågående och fungerande samarbete. Hans passivitet har inte bekräftat att Hatten haft rätt att förfoga över illustrationerna.

Det finns ingen överenskommelse i någon form – vare sig skriftlig eller genom konkludent handlande eller passivitet – om att upphovsrättigheter har övergått från Ola Schubert till Hatten.

Ola Schubert och hans samarbete med Hatten

Ola Schubert har en utbildning i desktop publishing, som innefattade bl.a. multimedial webbproduktion, video- och ljudredigering, filmproduktion och digitalt skapande. Efter utbildningen arbetade han som lärare och drev vid sidan av verksamhet i företaget Goober Productions, i vilket han utförde uppdrag inom illustrationer och animationer. Anneli Tisell uttryckte sitt starka gillande av Ola Schuberts arbete. Ola Schuberts uppfattning är att Anneli Tisell valde att samarbeta med honom för att han skapade illustrationer och animationer i ett manér som hon tyckte om och bedömde skulle passa för de idéer hon hade för det språkpedagogiska konceptet Babblarna.

Anneli Tisell har utvecklat konceptet Babblarna, skrivit texterna till böcker och filmer och skapat några skisser och förslag till ett par figurer. Ola Schubert har, främst i egenskap av illustratör, skapat konstnärliga, grafiska och rörliga element i böcker, filmer och kringprodukter (merchandise) inom konceptet Babblarna. Den visuella stil som präglar konceptet Babblarna är till största delen sprungen ur hans konstnärskap, men det är Anneli Tisell som primärt har varit den som haft överblick över och marknadsfört konceptet Babblarna.

Ola Schubert har som illustratör, grafiker och animatör – i varierande omfattning och med olika tidsmässiga uppehåll – varit engagerad i Hatten och konceptet Babblarna under tidsperioden 2005–november 2017. Vid starten 2005 var det endast Anneli Tisell, Hannes Hagstrand och Ola Schubert som diskuterade utformningen av figurerna. Det fanns vid den tidpunkten inget kreativt team, inget färdigt koncept och inga färdiga produkter. Under hela perioden 2005–2017 har Ola Schubert varit den sammanhållande kraften i fråga om det visuella manéret hos konceptet Babblarna. Han har skapat flera grundfigurer och merparten av figurer och övriga alster i det ursprungliga konceptet samt färdigställt eller vidareutvecklat flera skisser skapade av Hannes Hagstrand och två skisser av Anneli Tisell. Han har vidare genom åren bearbetat en mängd alster som ingår i konceptet Babblarna.

Anneli Tisell har haft uppslag och åsikter som hon kommunicerat till bl.a. Ola Schubert om den närmare utformningen av olika figurer och element som Ola Schubert och Hannes Hagstrand har skapat i böcker och filmer inom konceptet Babblarna. Inte sällan har dock den slutliga formgivningen avvikit på flera sätt från idéer om bl.a. färg och utseende som hon gett uttryck för. I arbetet med grundfigurerna i konceptet Babblarna har Ola Schubert och Hannes Hagstrand fritt och självständigt gjort skisser och därefter bearbetat och ändrat dem. Transformeringsen av skisser och överföring av idéer till konkreta alster är en kreativ process där slutresultatet inte sällan avviker på en mängd sätt från skisser och idéer i tidigare faser av processen. Det är dock slutresultatet i form av konkreta former – och inte idén – som är det upphovsrättsligt intressanta.

Ola Schuberts uppdrag för Hatten

Under perioden 2005–hösten 2014 skapade Ola Schubert alster till konceptet Babblarna i egenskap av frilansande uppdragstagare. Några särskilda villkor i fråga om uppdragsavtalen – annat än i fråga om ersättning – avtalades inte under denna period och frågan om upphovsrättigheter till de alster Ola Schubert skapade diskuterades inte.

Den absoluta merparten av de illustrationer och den grafik som utgör grundsortimentet inom konceptet Babblarna tillkom under det första uppdraget 2005. Ola Schubert arbetade då tillsammans med Hannes Hagstrand och de båda skapade upphovsrättsligt skyddade alster som fortfarande återfinns i böcker, filmer och andra produkter inom konceptet Babblarna. Därutöver rörde det sig om ett antal enstaka uppdrag under 2005–2008 och 2011–2014.

Ola Schubert uppfattade det första uppdraget som ett avgränsat uppdrag med inriktning på specialpedagogiska idéer från ett litet förlag med begränsad budget. Om Hatten vid den tidpunkten hade planer på ett helhetskoncept för barnprodukter, såsom gympapåsar och språk pussel m.m., var det inget som förmedlades till Ola Schubert och inte heller något han då kände till.

För sina uppdrag fick Ola Schubert en fast ersättning och – med början 2008 – även en royalty i enlighet med ett royaltyavtal från 2007 mellan honom och Hatten, vilket löpte på tio år. Ola Schubert var införstådd med att verksamheten i Hatten var nystartad 2005 och att bolagets ekonomiska förhållanden under många år därefter inte medgav särskilt gynnsamma ersättningsvillkor för anställda och uppdragstagare. Han ansåg att tanken bakom konceptet Babblarna, verksamheten och merparten av de skapade alstren var behjärtansvärda och bra, varför han under uppdragstiden accepterade ersättningsvillkor som han inte ansåg vara marknadsmässiga.

Ola Schuberts anställning hos Hatten

Mellan hösten 2014 och december 2017 var Ola Schubert anställd hos Hatten under två perioder. Han var först anställd under perioden oktober 2014–april 2015. Något anställningsavtal skrevs aldrig och inga diskussioner fördes om upphovsrättigheter till alster som Ola Schubert skapade under denna period. Under denna anställning fakturerade han även för sin roll som illustratör som frilansande uppdragstagare. Han blev uppsagd via mejl den 26 mars 2015 med sista anställningsdag den 30 april samma år. Under perioden maj–juli 2015 var han inte anställd utan arbetade i ett projekt för Hatten som frilansande uppdragstagare. Under den perioden skapade han figuren Klonk, som han senare gjorde lite ändringar i inom ramen för anställningen hos Hatten. Under perioden som uppdragstagare fick han ersättning utbetald som lön. Under hela hans samarbete med Hatten har det stått honom fritt att få ersättning som lön eller enligt faktura under perioder då han inte varit anställd.

Efter perioden som uppdragstagare maj–juli 2015 var Ola Schubert återigen anställd hos Hatten under perioden augusti 2015–16 december 2017. Under perioden augusti 2015–januari 2017 fanns inga skriftliga överenskommelser om anställningen mellan Hatten och Ola Schubert och inga muntliga överenskommelser träffades heller om upphovsrättigheter till de alster Ola Schubert skapade. I det anställningsavtal som undertecknades i januari 2017 fanns det ingen reglering avseende upphovsrättsrättigheter till alster skapade i anställningen, medan det fanns en reglering om rättigheter i det anställningsavtal som undertecknades den 16 maj 2017.

Under sina anställningar hos Hatten reviderade Ola Schubert främst en del upphovsrättsligt skyddade alster som ursprungligen skapats av honom i hans egenskap av uppdragstagare. Dessa revideringar utgör inte i sig skyddsvärda prestationer och de bearbetade alstren är fortsatt beroende av upphovsrättigheterna hänförliga till originalalstren. Ola Schubert skapade även nya sammanställningar av figurer, som han skapat som uppdragstagare, till böcker m.m. inom konceptet Babblarna.

Under 2014 och 2015 började verksamheten kring konceptet Babblarna att generera ekonomiska värden. Det var då naturligt för Ola Schubert, som Hattens mångårige samarbetspartner och upphovsman till centrala element och figurer i konceptet Babblarna, att efterlysa högre grad av insyn i Hattens ekonomiska förhållanden och en diskussion om skälig kompensation för användningen av de alster han skapat, i relation till Hattens intäkter och omsättning avseende användningen. I syfte att förstå vilka villkor Hatten tillämpade för royaltyersättning bad Ola Schubert i februari 2016 att få underlag för beräkningen av ersättningen. Något sådant underlag fick han dock inte, varför han upprepade frågan i början av 2017. Han fick då besked om att Hatten höll på att färdigställa avtalsmallar till alla som hade royalty. Han uppfattade därmed att en omförhandling av royalty skulle ske, eftersom royaltyavtalet från 2007 skulle löpa ut i oktober 2017. Något underlag för royaltyberäkningarna eller några avtalsmallar avseende royalty fick han emellertid inte del av. De två skriftliga anställningsavtal som ingicks under första halvåret 2017 innehöll inte några regleringar avseende royalty.

I september 2017 uppgav Hatten på fråga från Ola Schubert att det inom ett par veckor skulle finnas ett förslag till anställningsavtal inklusive reglering av royalty. Vid ett möte i början av oktober 2017 mellan Ola Schubert och ekonomiansvarige Lennart Blixt framkom att Hatten ansåg sig äga samtliga upphovsrättigheter till de alster Ola Schubert skapat inom konceptet Babblarna. Enligt Hatten var detta förhållande förklaringen till att den royalty han fått under åren hade varit låg och – enligt Hattens uppfattning – också skulle förbli låg. Vid ett möte den 23 oktober 2017 mellan Ola Schubert, Anneli Tisell och Lennart Blixt upprepade Anneli Tisell påståendet att Hatten ansåg sig ha samtliga upphovsrättigheter till Ola Schuberts skyddade alster och att det inte finns någon skyldighet för bolaget att betala royalty. Hatten angav att bolaget ensidigt kan fastställa den nivå för royalty som ska gälla och att royaltynivån för Ola Schubert skulle vara oförändrad. Vid det mötet tycks Hatten och Ola Schubert dock ha varit överens om att royalty skulle betalas för Hattens nyttjande av upphovsrättsligt skyddade alster skapade

av Ola Schubert även i framtiden, eftersom Anneli Tisell då uttryckte att hans royaltynivå skulle vara fortsatt oförändrad.

Någon omförhandling av royaltyavtalet skedde inte. Hatten lämnade inte ut underlag för royaltyberäkningen och presenterade inget nytt royaltyavtal. Under senhösten 2017 blev förhållandena kring Ola Schuberts och Hattens samarbete ohållbara och i november 2017 såg sig Ola Schubert nödgad att avsluta sin anställning hos Hatten.

När Ola Schubert därefter förklarade att Hatten till följd av det avbrutna samarbetet inte längre hade hans fortsatta samtycke till användning av de upphovsrättsligt skyddade alster han skapat inom konceptet Babblarna, var det hans reaktion på att Hatten förklarat att bolaget ägde samtliga upphovsrättigheter till hans alster och på Hattens ovilja att förhandla om ett nytt royaltyavtal. Ola Schubert såg sig föranledd att på detta vis bevaka sina rättigheter för att inte riskera att förlora dem.

Ola Schuberts kännedom om Hattens förfoganden

Ola Schubert har inte haft full vetskap om eller insyn i hur Hatten använt, återanvänt och bearbetat de prestationer han levererat till Hatten och om vilka planer som fanns för konceptet Babblarna under uppdragsförhållandet. Det var först i samband med anställningen 2014 som han blev varse om all den återanvändning som ägde rum avseende de alster som han och Hannes Hagstrand var upphovsmän till. Licensieringen påbörjades under 2015, och ökade markant under 2016.

Det har inte funnits någon ideologi om genomtänkt återanvändning hos Hatten. Skälen till att illustrationer inom konceptet Babblarna återanvänts har främst varit av ekonomisk art. Hatten har inte alltid haft råd att anlita någon för att skapa nya alster. De ursprungliga figurernas alter egon är exempel på en ekonomiskt betingad återanvändning.

Hatten har aldrig efterfrågat några originalfiler med sådant som Ola Schubert har skapat. Det arkiv som arbetsgivarparterna beskrivit har inte varit så strukturerat som de velat få det att framstå som. I något specifikt fall har det kunnat hända att Ola Schubert, efter förfrågan, har skickat filer till Anneli Tisell, inte till arkivet.

Det är riktigt att Ola Schubert har arbetat med en Style Guide för konceptet Babblarna. Anledningen till det var att han flera gånger hade blivit upprörd över att produkter inom konceptet Babblarna varit undermåliga och att licenstagare hade justerat figurer så att fula förvanskningar av de ursprungliga alstren uppkommit. Syftet med arbetet var alltså att i möjligaste mån råda bot på problemet med avvikelser i det visuella manér som figurerna i konceptet Babblarna skulle ha i alla utföranden och sammanhang.

Ola Schubert har inte alltid haft en fullständig överblick över ändringar som gjorts i de skyddade alstren, men eftersom det initialt var Anneli Tisell, Ola Schubert och Hannes Hagstrand som tog fram det grafiska materialet och då det från 2006 fram till 2016 endast var Ola Schubert som skapade illustrationer, såg Ola

Schubert inte anledning till oro över att långtgående ändringar gjordes i skyddade alster utan hans vetskap och godkännande. Från och med 2016 fick Ola Schubert – vid sidan av att vara upphovsman med ideella rättigheter – också rent arbetsmässigt det uttryckliga uppdraget att kvalitetssäkra den grafiska produktionen. De fåtal gånger Hatten har utvecklat, reviderat eller bearbetat alster eller produkter utan Ola Schuberts vetskap och godkännande har han påtalat detta. Mot bakgrund av att han mestadels arbetat i sin egen ateljé och inte på bolagets kontor har han inte varit väl insatt i allt som Hatten gjort.

När Ola Schubert uppfattade att produkter som inkorporerade hans upphovsrättsligt skyddade alster var undermåliga och inte hade en visuell profil som stod i överensstämmelse med den visuella stil han skapat för konceptet Babblarna kommenterade han detta omgående. Vid ett flertal tillfällen har Ola Schubert framfört tydliga kritiska synpunkter på sådant Hatten har gjort. I april 2016 framförde han kritiska synpunkter på målarböcker från Egmont. Han betonade vikten av att man i musiken ”knöt ihop” karaktärerna från olika sammanhang. I september 2016 framförde han kritik mot delar av dvd-produktionen avseende Babblarna – Första filmen. I januari 2017 framförde han synpunkter på mjukisar. I maj 2017 framförde han att han ansåg att vissa produkter som skapats och såldes var undermåliga, bl.a. ett paraply.

Avtalet om royalty

Hatten och Ola Schubert träffade ett royaltyavtal den 1 oktober 2007. Arbetsgivarparternas påstående att Ola Schubert aldrig skrev under och skickade tillbaka royaltyavtalet är inte sannolikt, särskilt med hänsyn till avtalets art och det faktum att villkoren i avtalet har tillämpats under alla år. I royaltyavtalet anges att varumärket Babblarna till 100 procent ägs av Hatten, men någon motsvarande skrivning avseende upphovsrättigheter till alster finns inte. Det är vedertaget inom branschen, och var Ola Schuberts uppfattning, att royalty är ersättning till den som har upphovsrätten för nyttjande av upphovsrättsligt skyddade alster.

Påståendena om förfoganderättsövergång

I maj 2017 skrev Hatten och Ola Schubert under ett anställningsavtal med ett avsnitt om material och rättigheter till material. Det hade inte någon entydig innebörd. Den reglering om rättigheter som fanns i anställningsavtalet undertecknat den 16 maj 2017 hade inte tidigare diskuterats mellan Hatten och Ola Schubert. Någon rätt att ändra i alster eller vidarelicensiera upphovsrättigheter stadgades inte i det anställningsavtalet. Ola Schubert uppfattade inte att regleringen skulle innebära att han blev fråntagen sina upphovsrättigheter, då han snarast uppfattade ”material” och ”rättigheter till material” som t.ex. arbetsfiler och fysiska modeller. Någon reglering av royalty finns inte i det anställningsavtalet.

Inga påståenden gjordes från Anneli Tisell eller någon annan på Hatten om att Hatten ägde upphovsrättigheterna till de skyddade alster Ola Schubert skapat

förrän i oktober 2017, då först Lennart Blixt och sedan Anneli Tisell gjorde klart för Ola Schubert att Hatten ansåg att det inte fanns någon skyldighet för Hatten att betala royalty för nyttjande av upphovsrättsligt skyddade alster, att bonus är skilt från royalty och att Hatten ansåg sig ensidigt kunna fastställa royaltynivån för Ola Schubert. När detta stod klart för Ola Schubert reagerade han snabbt. Arbetsgivarparternas påstående om passivitet och konkludent handlande från hans sida är alltså inte korrekt.

Fram till oktober 2017 vilade Ola Schuberts samarbete med Hatten på hans grundmurade förtroende för och starka lojalitet med Hatten och verksamheten kring konceptet Babblarna. Under de första tio åren av samarbete efterfrågade han därför inte några närmare villkor för samarbetet, och frånvaron av detaljregleringar skapade inte heller problem i relationen mellan Hatten och honom. Förekomsten av royaltyavtalet och tillämpningen av avtalet utgjorde för Ola Schubert stöd för uppfattningen att han var innehavare av upphovsrättigheterna till de alster han skapat och att Hatten betalade honom ersättning för att nyttja dem. Royaltyavtalet ingicks i anslutning till att Hatten 2007 lanserade konceptet Babblarna för allmänheten. Dessförinnan hade någon egentlig exploatering av de alster Ola Schubert skapat inte ägt rum. Ett royaltyavtal ingicks även mellan Hatten och Hannes Hagstrand.

Så länge uppdragsersättning eller lön samt royalty betalades enligt överenskommelse respektive enligt royaltyavtalet ansåg Ola Schubert att Hattens förfoganden över de upphovsrättsligt skyddade alstren skedde i enlighet med en överenskommelse mellan honom och Hatten eller i vart fall med hans goda minne. Ola Schubert hade inte anledning att invända mot Hattens förfoganden över de upphovsrättsligt skyddade alster han skapat inom konceptet Babblarna under den period då samarbetet fungerade väl mellan honom och Hatten och ersättning betalades enligt överenskommelse. Under detta samarbete hade Hatten alltså en exklusiv licens eller förfoganderätt till hans alster, som gällde tills vidare. I konsekvens härmed har Ola Schubert aldrig gjort gällande att något intrång i upphovsrättigheter skulle ha skett före december 2017. Det var dock inte fråga om något förvärv av upphovsrättigheterna från Ola Schubert, vilket måste ha stått klart för Hatten med hänsyn till att han i över en månads tid hösten 2016, med Hattens kännedom och utan några synpunkter, hade en egen utställning med alster han skapat inom konceptet Babblarna. Ola Schuberts agerande med utställningen visar under alla förhållanden att han ansåg sig fri att agera som upphovsman till de alster han skapat i konceptet Babblarna. Det var uppenbart för Hatten.

Utredningen

Arbetsdomstolen har hållit huvudförhandling i målet. Vid denna har på begäran av arbetsgivarparterna förhör under sanningsförsäkran hållits med Hattens ägare Anneli Tisell samt vittnesförhör hållits med Luciana Amado Sandberg, grafisk designer, Lennart Blixt, affärs- och varumärkesansvarig, och Katarina Lindberger, redaktör, alla anställda hos Hatten. På Ola Schuberts begäran har förhör under sanningsförsäkran hållits med honom samt vittnesförhör hållits

med professorn Irene Johansson, som utvecklat den språkpedagogiska s.k. Karlstadsmodellen, Hannes Hagstrand, illustratör som arbetade tillsammans med Ola Schubert med det första uppdragsavtalet 2005, samt partssakkunnige illustratören och författaren Lennart Eng. Skriftlig bevisning har åberopats.

Domskäl

Twisten i huvuddrag

Ola Schubert har enligt huvudsakligen muntliga uppdragsavtal varit uppdragstagare hos Hatten för att på olika sätt arbeta med illustrationer till konceptet Babblarna, första gången 2005, och därefter vid skilda tillfällen mellan 2005 och 2008 samt 2012 och 2014. Ola Schubert anställdes hos Hatten i oktober 2014 för att på heltid arbeta med illustrationer till konceptet Babblarna och han var därefter, med ett uppehåll under 2015, anställd hos Hatten fram till och med den 16 december 2017 då anställningen upphörde. Parterna är överens om att Ola Schubert, i sitt arbete som uppdragstagare och arbetstagare hos Hatten, gjort upphovsrättsligt skyddade prestationer som ingår i de produkter som framgår av bilagan till domen. Parterna tvistar om Hatten från Ola Schubert förvärvat rätten att förfoga över dessa prestationer – inklusive rätten att ändra och vidarelicensiera dessa – för de typer av förfoganden som framgår av bilagan till domen.

Parternas övergripande ståndpunkter

Hatten har gjort gällande att Hatten genom avtal förvärvat rätten att förfoga över de prestationer som framkommit genom Ola Schuberts arbete inom ramen för uppdrags- och anställningsförhållanden hos Hatten, inklusive rätten att ändra och vidareupplåta desamma. Hatten har vidare gjort gällande att Hatten i vart fall förvärvat denna rätt från Ola Schubert genom uppdrags- och anställningsförhållandenas beskaffenhet samt genom Ola Schuberts passivitet och konkludenta handlande. Hatten har under alla förhållanden gjort gällande att Ola Schubert, genom samma agerande, i efterhand gett uppdrags- och anställningsavtalen med Hatten ett sådant innehåll.

Ola Schubert har bestritt att det skett en övergång av förfoganderätten till upphovsrättigheterna. Han har vidare bestritt att det finns någon överenskommelse på det sätt som Hatten påstått.

Hatten och Ola Schubert är överens om att det inte i samband med de huvudsakligen muntliga uppdragsavtalen uttryckligen har nämnts något om upphovsrätt och att inget heller nämdes om upphovsrätt i samband med att anställningarna påbörjades.

Rättsliga utgångspunkter

När verk skapas till följd av beställningsuppdrag

Den som ensam eller tillsammans med andra har skapat ett upphovsrättsligt skyddat verk har upphovsrätten till verket. Den upphovsrätt som tillkommer upphovsmannen kan enligt 27 § upphovsrättslagen helt eller delvis överlätas, med undantag för upphovsmannens s.k. ideella rätt enligt 3 § andra stycket upphovsrättslagen. Om inte något annat avtalats, får den till vilken upphovsrätt överlåtits inte ändra verket och inte heller överlåta rätten vidare, dock att överlåtelse får ske i samband med överlåtelse av rörelse (28 § upphovsrättslagen). Något formkrav för över- eller upplåtelser föreskrivs inte för upphovsrättsliga avtal. En övergång av upphovsrätten kan således t.ex. följa av konkludent handlande.

För överlåtelse av rätt till inspelning av ett konstnärligt verk på film finns en presumptionsregel som innebär att överlåtelsen omfattar rätt att genom filmen på biograf, i television eller på annat sätt göra verket tillgängligt för allmänheten (39 § upphovsrättslagen).

När framtagandet av ett upphovsrättsligt skyddat verk beställs av en uppdragstagare utan att beställaren och uppdragstagaren uttryckligen kommer överens om vilken rätt till verket beställaren ska ha, måste det anses att beställaren redan genom uppdragsavtalet förvärvat åtminstone viss rätt till verket. Vilken närmare rätt beställaren har förvärvat får avgöras mot bakgrund av omständigheterna i samband med uppdragsavtalets tillkomst och tillämpning samt parternas agerande. I doktrinen har det nämnts ett antal omständigheter som kan ha betydelse för tolkningen av ett sådant uppdragsavtal och som bör beaktas vid prövningen av vad som gäller för beställarens förfoganderätt över de upphovsrättsligt skyddade verk som skapats till följd av uppdraget (Kerstin Calissendorff, "Rätten till ett beställt verk" i Ny Juridik 2:98 s. 89 ff., se också Henrik Bengtsson, "Rätten till beställt verk i ljuset av nya domstolsavgöranden" i Ny Juridik 4:05 s. 34 ff.).

Ändamålet med avtalet kan ha betydelse. Om beställaren tydligt för uppdragstagaren anger syftet med uppdraget – dvs. vad beställaren vill göra med det framtagna verket – kan det ofta anses att beställaren förvärvat rätt att förfoga över verket på det sätt som krävs för att syftet med uppdraget kan uppfyllas. Det gäller särskilt om uppdragstagaren trots kännedom om förfogandena inte protesterar. Vidare kan *uppdragsavtalets specifika drag* påverka bedömningen. Här kan beaktas om verket har skapats på initiativ av beställaren, om beställaren lämnat mer eller mindre detaljerade anvisningar om hur verket ska vara utformat, om uppdragstagaren utformat verket med utgångspunkt i beställarens uppgivna användning av uppdragstagarens prestation, om beställaren har rätt att ta del av verket och få synpunkter beaktade på det allteftersom uppdraget framskrider eller bestämma över den slutliga utformningen av verket. Det kan vidare få betydelse om beställaren skapat praktiska och ekonomiska förutsättningar för skapandet. Även *arten av verk* kan ha betydelse. Med detta avses hur stor möjlighet upphovsmannen haft att få utlopp för sin individualitet och sätta sin personliga prägel på resultatet av uppdraget. Slutligen kan även *andra*

faktorer ha betydelse som t.ex. betalningsformen, betalningens storlek, branschpraxis och parternas ställning.

Enligt Arbetsdomstolens mening är det sådana omständigheter som nu nämnts som bör beaktas vid en sammantagen bedömning av om upphovsrättigheter övergått till beställaren, och vilka de i så fall är, till följd av ett beställningsuppdrag och dess utförande när inget uttryckligen nämnts om upphovsrätt.

När verk skapas inom ramen för anställningsavtal

Arbetsdomstolen har i AD 2002 nr 87 uttalat att, då inget uttryckligen avtalats genom anställningsavtalet, torde en övergång (av upphovsrättigheter till det som arbetstagaren presterat inom ramen för anställningen) i vissa fall kunna äga rum underförstått redan genom anställningsförhållandets beskaffenhet. Arbetsdomstolen uttalade vidare bl.a. följande. När frågan om rättigheter, då uttrycklig reglering saknas, har behandlats i den juridiska litteraturen har det framhållits att ledning får sökas i anställningsförhållandets art samt branschens allmänna villkor och sedvänjor. Avgörande är hur utnyttjandet av verk av det aktuella slaget förutsatts ske med hänsyn till företagets normala verksamhet. I litteraturen har antagits att bedömningen får göras med ledning av en s.k. tumregel.

I ett standardverk på området (Bernitz m.fl., Immaterialrätt och otillbörlig konkurrens, 14 uppl. 2017, s. 120) har tumregeln formulerats enligt följande.

Arbetsgivaren får inom sitt verksamhetsområde och för sin normala verksamhet utnyttja sådana verk som tillkommer som ett resultat av tjänsteåligganden och särskilda åtaganden gentemot arbetsgivaren. Arbetsgivarens rätt avser utnyttjanden för de ändamål som kan förutses när verket tillkommer.

Arbetsdomstolen uttalade i ovan nämnda dom vidare följande. Då kollektivavtalsenlig reglering saknas blir det en fråga om en tolkning av det enskilda anställningsavtalet. I första hand ska bedömningen ske utifrån de förhållanden som förelåg vid anställningstidpunkten. Anställningsavtalets innehåll kan dock i vissa fall förändras med tiden i takt med att arbetsgivarens verksamhet utvidgas till att gälla nya former av utnyttjanden. Exempelvis kan rättigheter övergå till arbetsgivaren om arbetstagaren underlåter att hävda sina rättigheter. Anställningsavtalet kan då sägas få sitt innehåll av det faktiska handlandet. Viss restriktivitet ska gälla tolkningen av faktiskt handlande på så sätt att övergången bara bör avse rätten till sådana utnyttjanden som faktiskt förekommit.

Enligt den s.k. specifikationsprincipen, som också behandlas i den juridiska litteraturen, ska inte mer av upphovsrätten anses övergå än vad som uttryckligen följer av avtalet. Otydliga eller tysta avtal ska tolkas restriktivt eller inskränkt till upphovsmannens förmån. Vid tveksamhet om överlåtelse har skett eller vilken innebörd den har är presumptionen att upphovsrätten ligger kvar hos upphovsmannen.

Inledning

Arbetsdomstolen kommer att pröva de omständigheter parterna åberopat till stöd för sin respektive talan i kronologisk ordning från det att Hatten och Ola Schubert ingick det första uppdragsavtalet 2005 fram till det att Ola Schuberts anställning hos Hatten upphörde den 16 december 2017.

Det första uppdragsavtalet 2005

Ändamålet med uppdraget

Det är ostridigt att Ola Schuberts första uppdrag för Hatten avseende konceptet Babblarna påbörjades 2005. Av utredningen, bl.a. förhöret med Ola Schubert, framgår följande om uppdraget. Ola Schubert, och Hannes Hagstrand, skulle först framställa de sex ursprungliga figurerna i konceptet Babblarna och de saker och bostäder figurerna skulle ha. Det som framställdes skulle Ola Schubert sedan använda vid arbetet med animering av musikvideon till Babblarna – Första låten, illustrationer till fyra bilderböcker, ett pc-spel och en webbplats. Efter ett tag fick Ola Schubert också i uppdrag att göra tredimensionella illustrationer av figurerna som underlag för gjutning av plastdockor. Figurerna och produkterna skulle utformas med utgångspunkt i den språkpedagogiska Karlstadsmodellen.

Hatten har anfört att Anneli Tisell skapade konceptet Babblarna med en tydlig vision om ett helhetskoncept med en mängd olika produkter som skulle tilltala samtliga barn och inte bara barn med språksvårigheter. Anneli Tisell har i sitt förhör bekräftat detta. Av utredningen framgår vidare att Hatten 2004 varumärkes-skyddade ordmärket Babblarna och registrerade domännamnet babblarna.se. Anneli Tisell har uppgett att hon tänkte på konceptet Babblarna oavbrutet under 2003 och 2004 och att konceptets utformning redan hade kommit en bra bit på vägen då Ola Schubert anlätades för det första uppdraget kopplat till konceptet Babblarna. Med beaktande av dessa omständigheter och utredningen i övrigt är det enligt Arbetsdomstolens mening mycket som talar för att Anneli Tisell redan vid denna tidpunkt hade en vision om ett helhetskoncept för Babblarna där de ursprungliga illustrationerna skulle användas i många olika slags produkter, även om den närmare omfattningen av den tilltänkta användningen av det som Ola Schubert skulle skapa inte med någon säkerhet kan fastslås.

Frågan är dock om Ola Schubert var medveten om att Anneli Tisell hade för avsikt att använda illustrationerna för allahanda olika produkter när han ingick och arbetade enligt det första uppdragsavtalet med Hatten. Ola Schubert har bestritt att Anneli Tisell i samband med det första uppdragsavtalet informerade honom om att illustrationerna var tänkta att användas för något annat än de då aktuella produkterna avsedda för barn med språksvårigheter. Professorn Irene Johansson var med och utvecklade konceptet Babblarna i rollen som bollplank till Anneli Tisell och sakkunnig i Karlstadsmodellen. Hon har berättat att Anneli Tisell inte förklarade för henne att det skulle bli ett helhetskoncept med en mängd olika produkter. Enligt Arbetsdomstolens mening är det därmed inte visat att Ola Schubert i samband med det första uppdragsavtalet fick reda på att illustrationerna skulle användas till annat än bilderböcker, musikvideo, pc-spel, plastdockor och en webbplats, dvs. de produktkategorier som uppdragsavtalet

avsåg. Redan med hänsyn till titeln på den musikvideo Ola Schubert medverkade till, Babblarna – Första låten, måste han dock enligt Arbetsdomstolens bedömning ha insett att Hatten hade för avsikt att använda hans illustrationer också vid produktion och spridning av andra musikvideor.

Uppdragsavtalets specifika drag och arten av de verk som skapades

Det är ostridigt att figurerna och Ola Schuberts övriga illustrationer tillkom på initiativ av Hatten. Hatten har gjort gällande att Ola Schuberts uppdrag var anpassat utifrån den vision Anneli Tisell hade och att de ramar han hade för att skapa var snävt uppsatta av henne. Hatten har särskilt pekat på att Ola Schubert fick tydliga direktiv och anvisningar för uppdraget och understrukit att Anneli Tisell hade inflytande under processens gång och även bestämmanderätt över utformningen av slutresultatet.

Ola Schubert har gjort gällande att det avgörande för frågan om förfoganderätten över de alster som parterna nu tvistar om är att det var han som skapade alstren och att förfoganderätten därför tillkommer honom, oavsett om han fick anvisningar från någon annan och om det var någon annan som hade bestämmanderätt över utformningen av slutresultatet. Han har gjort gällande att arbetet med figurerna skedde fritt och självständigt samt att han inte fick några detaljerade anvisningar utan endast vissa ledord att förhålla sig till avseende bl.a. form och färg. Han har även gjort gällande att Anneli Tisells önskemål och vision inte alltid följdes och att den slutliga formgivningen flera gånger avvek från hennes ursprungliga idéer om bl.a. färg och form.

Anneli Tisell och Ola Schubert har i förhör relativt samstämmigt berättat om att de träffades någon eller några gånger i maj 2005 för att diskutera uppdraget, även om de har haft svårt att minnas närmare detaljer kring dessa möten. De har även samstämmigt uppgett att Anneli Tisell informerade Ola Schubert om Karlstadsmodellen och att hon vid något tillfälle i samband med att de träffades eller kort därefter visade skisser hon gjort för Ola Schubert samt tygdockor som utgjorde pedagogiska hjälpmedel i Karlstadsmodellen.

Av utredningen framgår att Ola Schubert skickade över skisser till Anneli Tisell och att hon därefter återkom till Ola Schubert i mejl den 3 maj 2005 med vissa synpunkter. I mejlet skrev Anneli Tisell att hon levt med Babblarna under en längre period och att de utvecklats mycket i hennes huvud. Hon skrev vidare att hon stod ganska fast i hur figurerna bör vara och att det var bäst om Ola Schubert i möjligaste mån kunde ta vid från de skisser hon själv gjort. I mejlet hade Anneli Tisell även gjort en tabell där figurerna var indelade i olika kategorier som figur, karaktär, form, färg, ursprungsfärg/form och olika attribut som figurerna skulle ha.

Anneli Tisell har berättat att hon skrev mejlet för att hon var orolig för vart Ola Schubert var på väg formmässigt och för att han skulle ha rätt fokus och hålla sig inom hennes ramverk. Ola Schubert har i förhör sagt att de anvisningar som han fick var vaga och att tio olika illustratörer skulle komma till tio olika resultat utifrån dessa. Han har vidare uppgett att han försökte ta reda på vad Anneli

Tisell hade för idé och att han därför själv frågade henne om vägledning, eftersom det endast var hon som visste vad hon var ute efter.

Genom vad Anneli Tisell, Ola Schubert och Hannes Hagstrand uppgett i förhör har det framkommit att den slutliga utformningen av figurerna Babba och Bobbo i stor utsträckning kom att likna de skisser som Anneli Tisell själv hade gjort. Vidare har det framkommit att Anneli Tisell lämnade vissa anvisningar till Ola Schubert om hur de övriga figurerna skulle se ut. I vilken utsträckning hennes anvisningar påverkat slutresultatet av de övriga figurerna är svårt att närmare avgöra. Anvisningarna kan enligt Arbetsdomstolens mening inte anses ha varit sådana att de beskar Ola Schubert och Hannes Hagstrand från möjligheten att sätta sin personliga prägel på det som skapades. Anvisningarna gav dem alltså ett inte obetydligt utrymme att ge utlopp för sin egen kreativitet. Utifrån vad Anneli Tisell och Ola Schubert berättat i förhör råder det dock ingen tvekan om att Anneli Tisell hade inflytande över och även möjlighet att lämna synpunkter under skapandeprocessens gång samt att hon hade bestämmanderätt över figurernas slutliga utformning. Att figurerna och övriga illustrationer skulle användas i ett koncept som Anneli Tisell hade en ganska klar vision om måste ha stått klart för Ola Schubert.

Hatten har vidare pekat på att Babblarna var ett helhetskoncept, med bl.a. redaktörer, musiker och logoped, utöver det rent visuella uttrycket som Ola Schubert arbetade med och att Ola Schubert därför endast var en av flera i ett kreativt team som leddes av Anneli Tisell. Ola Schubert har gjort gällande att det som främst utmärker konceptet Babblarna är det visuella uttrycket och att tyngdpunkten i konceptet ligger på de illustrationer han skapade. Han har även gjort gällande att det bara var han och Hannes Hagstrand utöver Anneli Tisell som diskuterade figurernas utformning 2005 och att det vid den tidpunkten inte fanns något kreativt team.

Som redan redovisats stod det för Ola Schubert klart att konceptet Babblarna var tänkt att användas som ett språkpedagogiskt hjälpmedel för barn med språksvårigheter. Att även pedagog var inblandad i arbetet med konceptet Babblarna måste därför anses känt för Ola Schubert. Ola Schubert var också medveten om att figurerna skulle användas i en musikvideo och därför måste det även stått klart för honom att en kompositör och sångare skulle kunna komma att anlitas, eller i vart fall att musikaliska element på något sätt skulle ingå i arbetet med konceptet Babblarna.

Det är ostridigt att Ola Schubert arbetade från sin egen studio och inte hade någon fast arbetsplats på Hattens kontor vid denna tidpunkt. Ola Schubert har pekat på att han aldrig haft vare sig passerkort eller nycklar till Hattens lokaler och att han använde egen dator och mjukvara när han arbetade med uppdraget. Det står mot denna bakgrund klart att Hatten, utöver den fasta ersättning som betalades till Ola Schubert, inte skapade praktiska och ekonomiska förutsättningar för Ola Schuberts skapande i någon vidare mån.

Andra faktorer av betydelse

Det är ostridigt att Ola Schubert och Anneli Tisell inledningsvis kom överens om en fast ersättning om 125 000 kr för det första uppdraget. Vidare är det ostridigt att de därefter kom överens om att Ola Schubert skulle utföra uppdraget tillsammans med Hannes Hagstrand samt att Ola Schubert slutligen fick 75 000 kr och att Hannes Hagstrand fick 50 000 kr. Hatten, som var ett enmans-aktiebolag, hade vid denna tidpunkt en modest omsättning. Beloppet om 125 000 kr får därför anses ha varit av viss dignitet sett till Hattens dåvarande omsättning och verksamhet.

Hatten och Ola Schubert får mot denna bakgrund anses ha varit relativt jämbördiga vid uppdragsavtalets ingående. De har inte presenterat någon bevisning om branschpraxis av avgörande betydelse. Förhöret med Lennart Eng och hans sakkunnigutlåtande är enligt Arbetsdomstolens mening inte tillräckliga för att det ska anses visat att det fanns en branschpraxis om förfoganderätten till upphovsrättigheterna vid beställningsuppdrag till illustratörer och tecknare.

Arbetsdomstolens sammanfattande bedömning av det första uppdragsavtalet

Anneli Tisell hade en klar vision om konceptet Babblarna och hon hade kommit en bra bit på vägen i att förverkliga denna vision, då Ola Schubert fick det första uppdraget. Illustrationerna skapades på initiativ av Hatten och Ola Schubert fick från Hatten vissa anvisningar om hur de skulle se ut, både i förväg och under processens gång. Hattens ägare Anneli Tisell hade bestämmanderätt över den slutliga utformningen av illustrationerna. Ändamålet med det första uppdraget var att mot en engångsersättning skapa upphovsrättsligt skyddade illustrationer som Hatten skulle använda för bilderböcker, musikvideo, pc-spel, plastdockor och en webbplats, allt avseende barn. Det kände Ola Schubert till och han måste också ha insett att Hatten avsåg att använda hans illustrationer även för kommande musikvideor. Enligt Arbetsdomstolens mening talar dessa omständigheter tydligt för att Hatten redan genom det första uppdragsavtalet fick förfoganderätten till Ola Schuberts illustrationer för de produktkategorier som skulle tas fram.

Ola Schubert hade å andra sidan – trots Hattens anvisningar och Anneli Tisells slutliga bestämmanderätt – ett relativt stort utrymme att ge utlopp för sin kreativitet och han har i betydande utsträckning medverkat till att ta fram de illustrationer som användes för de produkter som det första uppdragsavtalet avsåg. Vid denna tidpunkt arbetade han i sin egen studio med egen dator och mjukvara. Dessa omständigheter får mot bakgrund av vad som i övrigt framkommit, främst om vad Ola Schubert kände till om Hattens tilltänkta användning av hans illustrationer, dock anses vara av underordnad betydelse vid bedömning av om förfoganderätten till illustrationerna övergick.

Vid en sammantagen bedömning av samtliga omständigheter, inklusive vad som är utrett om royalty som behandlas i närmast följande avsnitt, anser Arbetsdomstolen att det första uppdragsavtalet måste tolkas på så sätt att förfoganderätten till de upphovsrättsligt skyddade alster som Ola Schubert skapade inom ramen för det uppdragsavtalet tillkom Hatten såvitt avser de produktkategorier Ola Schubert vid denna tidpunkt kände till, dvs. bilderböcker, musikvideor, pc-spel,

plastdockor och webbplatser, allt avseende barn. Därmed saknas det anledning att dra in 39 § upphovsrättslagen i bedömningen.

Royaltyavtalet 2007

Parternas ståndpunkter och utredningen

Det är ostridigt att Ola Schubert årligen av Hatten fick viss rörlig ersättning benämnd royalty under 2008–2017 baserad på försäljningen av vissa utvalda produkter inom konceptet Babblarna. Det är också ostridigt att Anneli Tisell för Hatten 2007 har skrivit på ett förslag till skriftligt avtal om royalty som Hatten överbringade till Ola Schubert (royaltyavtalet). Parterna är dock inte överens om det var innehållet i royaltyavtalet som följdes vid betalningarna eller om ersättningen betalades på annan grund. Parterna tvistar även om royaltyavtalets betydelse för förfoganderätten över de upphovsrättigheter som är aktuella i målet.

Arbetsgivarparterna har gjort gällande att den ersättning som Hatten betalade till Ola Schubert genom åren inte grundades på innehållet i royaltyavtalet och att ersättningen under alla förhållanden inte har någon betydelse för förfoganderätten över upphovsrättigheterna. Arbetsgivarparterna har gjort gällande att Hatten ensidigt upprättade och skrev under royaltyavtalet och skickade det till Ola Schubert, men att Ola Schubert aldrig returnerade ett av honom signerat exemplar. Arbetsgivarparterna har vidare gjort gällande att Anneli Tisell använde termen royalty utan någon närmare juridisk analys och att ersättningen betalades utan koppling till Ola Schuberts roll som upphovsman, såsom en bonus som betalas för att visa uppskattning för medarbetare.

Ola Schubert har gjort gällande att royaltyavtalet gällde mellan parterna. Han har vidare gjort gällande att han var införstådd med att det skulle dröja innan hans alster skulle börja användas kommersiellt och att det därför var naturligt att royaltyavtalet ingicks först 2007, då konceptet Babblarna lanserades. Ola Schubert har gjort gällande att han skrev under det påskrivna exemplar han fick från Hatten och skickade tillbaka det till bolaget medan han behöll ett exemplar av royaltyavtalet, dock utan att signera det exemplar som han behöll. Ola Schubert har till stöd för att royaltyavtalet tillämpades hänvisat till royaltyspecifikationer som Hatten årligen tillställde honom med angivande av den ersättning han fick varje år. Ola Schubert har särskilt pekat på att det i royaltyavtalet nämns att varumärket Babblarna ägs av Hatten, men att det inte i royaltyavtalet regleras något om upphovsrättigheter.

Anneli Tisell har uppgett att hon ville överraska Ola Schubert och att royaltyavtalet var ett sätt att formalisera överraskningen. Hon har vidare uppgett att hon författade royaltyavtalet själv utan inblandning av jurister och att det för Hattens del saknade juridisk betydelse. Ola Schubert har i förhör uppgett att han utgick från att förfoganderätten till hans illustrationer inte överlätits till Hatten och att royaltyavtalet gav honom goda grunder för denna uppfattning.

Arbetsdomstolens bedömning

Vad Anneli Tisell och Ola Schubert berättat i förhör visar att Hatten och Ola Schubert inte 2007 diskuterade upphovsrättigheter eller innebörden av royaltyavtalet, som Hatten utan förvarning sände med post till Ola Schubert.

I royaltyavtalet står det inget om upphovsrätt eller ens att royaltyn skulle vara ersättning för Hattens förfoganden över Ola Schuberts intellektuella prestationer, även om det framgår att royaltyn skulle beräknas efter priset på sålda böcker, dataspel och plastfigurer.

Begreppet royalty har inte någon entydig innebörd. Ersättning benämnd royalty, baserad på försäljning av produkter, betalas inte sällan av den som redan förvärvat en förfoganderätt till annans upphovsrättsligt skyddade verk. Att Hatten ensidigt velat ytterligare kompensera Ola Schubert för hans prestationer genom att ge honom rätt till viss royalty tyder därför inte i sig på att förfoganderätten inte övergått till Hatten eller att Hatten ansåg att så var fallet.

Arbetsdomstolen har tidigare kommit fram till att redan det första uppdragsavtalet innebär att förfoganderätten till de upphovsrättsligt skyddade alster som Ola Schubert skapade inom ramen för det uppdragsavtalet tillkom Hatten såvitt avser bl.a. bilderböcker, pc-spel och plastdockor. Enligt Arbetsdomstolens mening har mottagandet av royaltyavtalet och efterföljande betalningar av royalty inte gett Ola Schubert fog för att anse att Hatten gett upp någon del av den förfoganderätt Hatten redan förvärvat genom det första uppdragsavtalet. Att mottagandet av royaltyavtalet och efterföljande betalningar av royalty måhända kan ha befast Ola Schubert i en rättsligt felaktig uppfattning av det första uppdragsavtalet saknar vid sådant förhållande rättslig betydelse. Inte heller kan Hattens översändande av royaltyavtalet anses ge vid handen att Hatten inte ansåg sig redan ha förvärvat förfoganderätten.

Arbetsdomstolen anser sammanfattningsvis att Hattens översändande av royaltyavtalet 2007 och efterföljande betalningar av royalty inte har betydelse för Hattens förfoganderätt över Ola Schuberts upphovsrättsligt skyddade verk.

Övriga uppdragsavtal 2008–2014 och vad Ola Schubert under denna tid känt till om Hattens användning av hans illustrationer

Utredningen

Utredningen visar att konceptet Babblarna för första gången visades offentligt på bokmässan i Göteborg 2007, dock att vissa bilderböcker gjorts elektroniskt tillgängliga året dessförinnan. Arbetsgivarparterna har gjort gällande att detta skedde med Ola Schuberts vetskap och utan invändning från honom, trots att han endast medverkat i framtagandet av vissa av de produkter som lanserades 2007. Arbetsgivarparterna har vidare gjort gällande att bolaget självt tog fram bl.a. gympapåsar och språkpussel utan att Ola Schubert motsatte sig detta.

Ola Schubert har i förhör medgett att han någon gång under 2008 fick kännedom om att Hatten låtit göra ryggsäckar och gympapåsar med Babblarna-motiv och att han inte protesterade mot användningen. Ola Schubert har i övrigt förnekat att han haft vetskap om eller insyn i hur Hatten använt, återanvänt och bearbetat de prestationer han levererat till Hatten samt om vilka planer som fanns för konceptet Babblarna.

Av bl.a. Ola Schuberts egna uppgifter framgår följande. Utöver en del mindre uppdrag som Ola Schubert utförde åt Hatten efter det första uppdragsavtalet 2005 fick han 2012 i uppdrag att göra animationerna till musikvideon Stompa-lång och illustrationer till en bok med samma namn. Vidare var han under 2013 med och utvecklade en mobilapplikation kallad Babbapp till App Store. För dessa uppdrag fick han 60 000 kr respektive 20 000 kr.

Det får anses utrett att de illustrationer som Ola Schubert gjorde under det första uppdragsavtalet användes som underlag till samtliga dessa nya produkter, dvs. gympapåsar, språkpusel, ryggsäckar, den nya musikvideon och boken samt mobilapplikationen Babbapp.

Utredningen visar att det inte fördes diskussioner kring förfoganderätten över upphovsrättigheterna till illustrationerna i dessa produkter. Inte heller diskuterades en eventuell royalty på försäljningen av ryggsäckar, gympapåsar och mobilapplikationen, vilka produktkategorier inte uttryckligen nämndes i royalty-avtalet.

Det står alltså genom Ola Schuberts egna uppgifter klart att han 2008 i vart fall hade kännedom om att de figurer som han hade varit med och ta fram även användes av Hatten för ryggsäckar och gympapåsar, vilka produktkategorier alltså inte omfattades av det första uppdragsavtalet, utan att han motsatte sig detta. Vidare är det utrett att Ola Schubert 2012 respektive 2013 fick kännedom om och medverkade till att Hatten använde hans illustrationer till en ny musikvideo, en ny bok och en mobilapplikation, utan att han protesterade mot användningen. I vilken utsträckning Ola Schubert i övrigt kände till de produkter med hans illustrationer som Hatten lanserade under de första åren som följde efter det första uppdragsavtalet är svårt att närmare fastställa på grund av utredningen i målet. Det är därför inte styrkt att han under denna period kände till mer än vad han själv medgett.

Arbetsdomstolens bedömning.

Uppdragsavtalen samt Hattens och Ola Schuberts handlande under 2008–2013 ger stöd för att Hatten förvärvat rätten att förfoga över Ola Schuberts illustrationer genom att använda dem för flera olika slags produkter, bl.a. s.k. merchandise, såsom ryggsäckar och gympapåsar. Genom att Ola Schubert inte protesterade när han 2008 fick kännedom om att Hatten använde hans illustrationer för ryggsäckar och gympapåsar har han handlat på ett sådant sätt att Hatten och han får anses ha avtalat att Hatten har förfoganderätten till hans illustrationer för användning på ryggsäckar och gympapåsar. Såvitt Arbetsdomstolen kan bedöma finns det dock inte någon ryggsäck i bilagan till domen, men däremot finns det där en påse som kanske kan vara en gympapåse.

På motsvarande sätt som i fråga om det första uppdragsavtalet kommer Arbetsdomstolen fram till att Hatten genom uppdragsavtalen avseende musikvideon, boken och mobilapplikationen har förvärvat rätten att för dessa produktkategorier förfoga över de illustrationer Ola Schubert gjorde under dessa uppdragsavtal. Genom att Ola Schubert medverkade till att hans ursprungliga illustrationer användes i en mobilapplikation har han handlat på ett sådant sätt att Hatten och han får anses ha avtalat att Hatten har förfoganderätten till hans illustrationer, inklusive de han gjorde under det första uppdragsavtalet, för användning i mobilapplikationer.

Med dessa bedömningar saknas det anledning att gå in på 39 § upphovsrättslagen.

Arbetsdomstolens sammanfattande slutsatser hittills

Arbetsdomstolen har funnit att det första uppdragsavtalet 2005 ska tolkas så att förfoganderätten till de upphovsrättsligt skyddade alster som Ola Schubert skapade inom ramen för det uppdragsavtalet tillkom Hatten såvitt avser de produktkategorier Ola Schubert vid denna tidpunkt kände till (bilderböcker, musikvideor, pc-spel, plastdockor och webbplatser, allt avseende barn).

Arbetsdomstolen har vidare funnit att Ola Schuberts mottagande från Hatten av royaltyavtalet 2007 och Hattens efterföljande betalningar av royalty inte gett Ola Schubert fog för att anse att Hatten gett upp någon del av den förfoganderätt Hatten redan förvärvat genom det första uppdragsavtalet. Hattens översändande av royaltyavtalet 2007 och efterföljande betalningar av royalty har därför inte haft betydelse för Hattens förfoganderätt till Ola Schuberts upphovsrättsligt skyddade verk.

Därutöver har Arbetsdomstolen funnit att Ola Schubert, genom att inte protestera när han 2008 fick kännedom om att Hatten använde hans illustrationer för rygg-säckar och gymmapåsar, har handlat på ett sådant sätt att Hatten och han får anses ha avtalat att Hatten har förfoganderätten till hans illustrationer för användning på bl.a. gymmapåsar.

Slutligen i denna del har Arbetsdomstolen funnit att Hatten genom uppdragsavtalen 2012 och 2013 avseende en musikvideo, en bok och en mobilapplikation har förvärvat rätten att för dessa produktkategorier förfoga över de illustrationer Ola Schubert gjorde under dessa uppdragsavtal. Dessutom har Ola Schubert, genom att han medverkade till att hans ursprungliga illustrationer användes i en mobilapplikation, handlat på ett sådant sätt att Hatten och han får anses ha avtalat att Hatten har förfoganderätten till hans illustrationer, inklusive de han gjorde under det första uppdragsavtalet, för användning i mobilapplikationer.

Parternas talan och utredningen om anställningarna 2014–2017

Ola Schubert anställdes hos Hatten i oktober 2014. Parterna är överens om att Ola Schubert arbetade som arbetstagare hos Hatten – med ett uppehåll i anställningen under 2015 – till och med den 16 december 2017, då anställningen

upphörde till följd av att Ola Schubert hade sagt upp sig. Parterna är dock inte överens om hur långt uppehållet under 2015 varade.

Arbetsgivarparterna har pekat på att antalet produkter inom konceptet Babblarna flerfaldigades med början 2014 med bl.a. språkpussel, reflexvästar och mössor som tillverkades på licens. Arbetsgivarparterna har vidare pekat på att Babblarnas första musikalbum släpptes 2015 samt att det var vid denna tidpunkt som konceptet Babblarna började bli kommersiellt etablerat. Arbetsgivarparterna har därutöver framhållit att figurerna inom konceptet Babblarna lanserades som mjukisdjur och blev årets småbarnsleksak, att Cirkus Scott anordnade en särskild show 2016 med figurerna på temat musikalcirkus och att musikalen Babblarna – Första musikalen hade premiär samma år. Arbetsgivarparterna har gjort gällande att Ola Schubert var väl informerad om Hattens användning av hans prestationer och att han inte hade någon invändning mot den.

Ola Schubert har gjort gällande att det var först i samband med att han anställdes 2014 som han blev varse omfattningen av de olika produkter som fanns på marknaden och omfattningen av Hattens samarbete med olika licenstagare avseende de alster som han var upphovsman till. Han har vidare i förhör uppgett att han i samband med anställningen kom att se diverse produkter på Hattens lager som exempelvis memory, lotto och brädspel. Ola Schubert har särskilt pekat på att han fick royalty under 2008–2017 och att han därför inte hade anledning att invända mot Hattens förfoganden över hans prestationer så länge han och Hatten hade ett pågående och fungerande samarbete.

Utredningen visar att Hatten under 2016 började att samarbeta med en organisation kallad CPLG för att professionalisera bolagets internationella samarbeten med licenstagare. Ola Schubert har i förhör uppgett att han medverkade i detta arbete. Utredningen visar vidare att det för Hatten blev allt viktigare att figurerna i konceptet Babblarna hade ett enhetligt utförande som var tilltalande för potentiella licenstagare. Ola Schubert har i förhör berättat att han under denna period främst arbetade med kvalitetssäkring så att samtliga produkter som skapades harmoniserades med konceptet Babblarnas ursprungliga utförande. Han har vidare berättat att anledningen till att han ville hjälpa till med detta arbete var för att han flera gånger hade blivit upprörd över att produkter inom konceptet Babblarna varit undermåliga och att licenstagare hade justerat figurerna så att fula förvanskningar av de ursprungliga alstren uppkommit. Av Ola Schuberts i förhör lämnade uppgifter framgår vidare att han arbetade med en s.k. stilguide, vars syfte var att illustrationerna i konceptet Babblarna skulle användas enhetligt av licenstagare vid framtagningen av olika typer av produkter.

Parterna är överens om att Ola Schubert den 8 januari 2017 undertecknade ett skriftligt anställningsavtal med Hatten, som inte innehöll någon reglering av upphovsrätt. Dessförinnan hade det inte funnits något skriftligt anställningsavtal. Den 16 maj samma år undertecknade Ola Schubert ett nytt skriftligt anställningsavtal med Hatten (anställningsavtalet) med i princip samma innehåll som det första med följande tillägg.

Allt material den anställde har skapat och kommer att skapa, inom ramen för anställningen i Hatten Education AB, tillfaller Hatten Education AB. Hatten äger vidare alla rättigheter till allt material som den anställde skapat, skapar och producerar inom ramen för anställningen i Hatten Education AB. Den anställde har inte rätt att privat sälja eller marknadsföra, inom ramen för anställningen, producerat material.

Arbetsgivarparterna har gjort gällande att regleringen avsåg upphovsrättigheterna till de prestationer som Ola Schubert sedan tidigare hade skapat och som han skulle komma att skapa inom ramen för hans anställning hos Hatten samt att det innebar att Ola Schubert överlät äganderätt och rättigheter till Hatten.

Ola Schubert har bestritt att anställningsavtalet haft en sådan betydelse. Han har gjort gällande att avtalet inte stadgar något om upphovsrätt. Han har vidare i förhör sagt att han inte heller uppfattade anställningsavtalet på det sättet. Han har i stället anfört att han närmast uppfattade att skrivningarna om ”material” och ”rättigheter till material” gällde arbetsfiler och fysiska modeller.

Lennart Blixt har uppgett att tillägget om rättigheter i anställningsavtalet var ett sätt att formalisera det som han uppfattade sedan alltid gällt mellan Hatten och Ola Schubert om förfoganderätten till upphovsrättigheterna. Han har vidare berättat att det blev allt viktigare att formalisera verksamheten och göra den mer professionell allteftersom Hattens verksamhet växte, särskilt då Hatten började samarbeta med olika licenstagare. Han har även uppgett att han gick igenom avtalets innehåll och innebörd med Ola Schubert innan avtalet signerades i Ola Schubert studio. Ola Schubert har i förhör sagt att han aldrig gick igenom avtalet eller dess innebörd med Lennart Blixt innan han skrev på det. Han har vidare uppgett att han i all hast, då han var på väg från Hattens kontor, skrev under avtalet utan en närmare granskning av det.

I fråga om var anställningsavtalet signerades och om det föregicks av någon genomgång och diskussion kring dess innebörd står alltså Lennart Blixts ord mot Ola Schuberts ord och någon säker slutsats om detta kan därför inte dras. Det är således inte styrkt att Lennart Blixt gick igenom anställningsavtalets innebörd med Ola Schubert.

Arbetsdomstolens bedömning av Hattens talan

Av utredningen, bl.a. Ola Schuberts i förhör lämnade uppgifter, framgår att Ola Schubert under anställningstiden fick kännedom om så gott som all Hattens användning av hans illustrationer för allehanda produkter, nationellt och internationellt, och att han inte framförde någon invändning mot användningen förrän den 15 december 2017 utan själv ofta medverkade till eller underlättade den. Därigenom har Ola Schubert, enligt Arbetsdomstolens mening, handlat på ett sådant sätt att Hatten och han får anses ha avtalat att Hatten har förfoganderätten till de illustrationer han gjorde som uppdragstagare för användning i de produkter som framgår av bilagan till domen, som utgör en del av en produktkatalog från våren 2017. Den förfoganderätten får anses innefatta en rätt för Hatten att ändra och vidarelicensiera illustrationerna, eftersom Ola Schubert medverkade

till ändringar, eller i vart fall arbetade för att underlätta ändringar, vid vidarelicensiering. Det sagda innebär att Hattens fastställsetalan ska bifallas.

Arbetsdomstolens bedömning av Medieföretagens talan

Anställningsavtalet den 16 maj 2017 måste tolkas mot bakgrund av förhållandena före avtalet och hur Hatten och Ola Schubert handlat innan det skrevs under. Även hur de handlat efter undertecknandet kan belysa hur deras avtal är att tolka.

En tillämpning av den s.k. tumregeln ger vid handen att förhållandena före anställningsavtalet varit sådana att den förfoganderätt som Medieföretagen vill ha fastställd övergått till Hatten. Ola Schubert har gjort illustrationerna på Hattens uppdrag inom ramen för anställningen. Han kunde när illustrationerna kom till förutse användningen, nationellt och internationellt, av illustrationerna för de olika produkterna i bilagan till domen, vilken användning innefattade vidarelicensiering, och att illustrationerna behövde ändras för att anpassas till produkterna.

Av utredningen framgår att Ola Schubert före anställningsavtalet kände till Hattens förfoganden över hans illustrationer. Att Hatten inte hade för avsikt att genom skrivningarna i anställningsavtalet inskränka den förfoganderätt till Ola Schuberts illustrationer som Hatten redan, på grund av tumregeln, hade och använde framgår av Lennart Blixts uppgifter. Av Ola Schuberts i förhör lämnade uppgifter framgår att han inte ansåg att skrivningarna rörde upphovsrätten till hans illustrationer. Ola Schubert har alltså inte uppfattat att Hatten skulle ha haft någon sådan avsikt. Arbetsdomstolens slutsats är därmed att skrivningarna i anställningsavtalet i vart fall inte innebär någon inskränkning i den förfoganderätt till Ola Schuberts illustrationer som Hatten redan hade. Även det som framgår av utredningen om Ola Schuberts fortsatta arbete med bl.a. kvalitetssäkring av licensprodukter efter anställningsavtalet tyder på att skrivningarna inte var avsedda att inskränka bl.a. den rätt till ändringar och vidarelicensiering som Hatten hade före anställningsavtalet.

Arbetsdomstolens slutsats är att även Medieföretagens fastställsetalan ska bifallas.

Rättegångskostnader

Ola Schubert har förlorat målet och ska därför betala arbetsgivarparternas rättegångskostnader. Arbetsgivarparterna har yrkat ersättning med sammanlagt 2 286 450 kr, exklusive moms, varav 2 225 000 kr avser ombudsarvode, motsvarande 514 timmars arbete, och 61 450 kr utlägg. Arbetsgivarparterna har förklarat att beloppet yrkas med hälften vardera av Hatten och Medieföretagen samt att Medieföretagen därutöver yrkar ersättning för moms med 285 806 kr.

Ola Schubert har vitsordat beloppet som arbetsgivarparterna yrkat för utlägg och i övrigt överlämnat åt Arbetsdomstolen att bedöma skäligheten av yrkade rättegångskostnader. Ola Schubert har anfört att det inte varit påkallat för arbetsgivarparterna att ha två ombud i målet.

Arbetsgivarparternas yrkande om 2 225 000 kr exklusive moms för ombudsarvode, motsvarande 514 timmars arbete, får anses vara betydande. Ola Schubert har yrkat ersättning för ombudsarvode med 1 200 000 kr, inklusive moms.

Målet inleddes i maj 2018 och har alltså pågått under en längre tid. En tidigare utsatt huvudförhandling har ställts in. Huvudförhandlingen har pågått under fyra dagar.

Vid bedömningen av om det yrkade beloppet är skäligt bör det även särskilt beaktas att det är arbetsgivarparterna som har haft att fullt ut styrka att förfoganderätten över upphovsrätten har övergått till Hatten. Det är därför inte särskilt anmärkningsvärt att arbetsgivarparternas ombud kostat mer än Ola Schuberts ombud. Målet har vidare rört en stor mängd omständigheter som inträffat över en period om drygt tio år. Omfattande skriftlig bevisning har åberopats. Målet innehåller vidare komplicerade juridiska frågor där tydlig praxis saknas på området.

Det är uppenbart att mycket stått på spel för parterna. För Hattens del har det rört möjligheten att oförhindrat fortsätta med sin verksamhet rörande konceptet Babblarna. Verksamheten med konceptet Babblarna utgör en stor del av Hattens nuvarande verksamhet som i dag sysselsätter ett tiotal personer. Det har därför varit befogat att arbetsgivarparterna lagt ned betydande resurser för att vinna målet. Att arbetsgivarparternas två ombud varit med under förberedelsesammanträdet och hela huvudförhandlingen kan inte anses obefogat.

Arbetsdomstolen finner mot bakgrund av det anförda vid en sammantagen bedömning att det yrkade beloppet för ombudsarvode är skäligt för tillvaratagandet av arbetsgivarparternas rätt i målet. Om beloppet för utlägg råder inte tvist. Arbetsgivarparterna ska alltså få fullt bifall för sina respektive yrkanden om rättegångskostnader.

Domslut

1. Arbetsdomstolen fastställer att Hatten har förvärvat rätten från Ola Schubert att förfoga över de upphovsrättsligt skyddade prestationer som uppkommit inom ramen för hans uppdragsförhållanden och anställningsförhållanden hos Hatten – inklusive rätten att ändra och vidarelicensiera dessa – som ingår i de produkter som är specificerade, dvs. angivna eller finns på bild, i bilagan till domen, avseende de typer av förfoganden som där framgår. Vad som nu sagts berör inte Ola Schuberts s.k. ideella rätt enligt 3 § andra stycket upphovsrättslagen.

2. Ola Schubert ska ersätta Hatten för rättegångskostnader med 1 143 225 kr, varav 1 112 500 kr avser ombudsarvode, med ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

3. Ola Schubert ska ersätta Medieföretagen för rättegångskostnader med 1 429 031 kr, varav 1 390 625 kr avser ombudsarvode inklusive moms, med ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Sören Öman, Anna Middelman, Kerstin G Andersson, Bengt Huldt, Staffan Löwenborg, Ella Niia och Elisabeth Mohlkert. Enhälligt.

Rättssekreterare: Leo Nilsson Nannini

PUBLISHING PUBLISHING PUBLISHING

Babblarna® Books

BOARD BOOKS:

Hallooooo Babblarna

SWE/UK/US/DE/NO/DK
ISBN: 978-91-87465-45-1
Tracker: 47
Page count: 16
Size: 16x16

Babbibboo Babblarna

SWE/UK/US/DE/NO/DK
ISBN: 978-91-87465-44-4
Tracker: 48
Page count: 30
Size: 16x16

Daddiddoo Babblarna

SWE/UK/US/DE/NO/DK
ISBN: 978-91-87465-46-8
Tracker: 49
Page count: 30
Size: 16x16

HARDCOVERS:

Dadda hälsar på SWE

Dadda Says Hello UK/US ENG

Dadda klopft an DE

Dadda kommer på besøk NO

Dadda siger hej DK

ISBN: 978-91-979074-6-0 (SWE)
Tracker: B51S
Page count: 32
Size: 20x20

i Babblarnas hus SWE

In Babblarna's House UK/US ENG

Im Haus der Babblarna DE

i Babblarnas hus NO

i Babblarnas hus DK

ISBN: 978-91-979074-7-7 (SWE)
Tracker: B54S
Page count: 32
Size: 20x20

i Bobbos väska SWE

In Bobbo's Bag UK/US ENG

In Bobbos Tasche DE

i Bobbos veske NO

i Bobbos taske DK

ISBN: 978-91-979074-8-4 (SWE)
Tracker: B53S
Page count: 32
Size: 20x20

150 000

Babblarna books were sold in Sweden in 2016

Three new titles set for release in 2017-2018

Var är Babbas saker? SWE
Where are Babba's Things? UK/US ENG
Wo sind Babbas Sachen? DE
Hvor er Babbas ting? NO
Hvor er Babbas ting? DK

ISBN: 978-91-979074-9-1 (SWE)
Tracker: B52S
Page count: 32
Size: 20x20

Stompalång med Babblarna!

ISBN: 978-91-87465-42-0
Tracker: 425-1
Page count: 44
Size: 20x20

Babola Salabim!

ISBN: 978-91-87465-43-7
Tracker: 426
Page count: 42
Size: 20x20

Fingerresan (new edition)

RELEASE AUTUMN 2017
ISBN: 978-91-87465-61-1
Tracker: 428
Page count: 32
Size: 20x20

Natti natti Babblarna

RELEASE AUTUMN 2017

ISBN: 978-91-87465-62-8
Tracker: 427
Page count: 42
Size: 20x20

Kalas Babblarna

RELEASE AUTUMN 2018

ISBN: 978-91-87465-63-5
Tracker: 429
Page count: 32
Size: 20x20

PUBLISHING PUBLISHING PUBLISHING

Babblarna® Music

Babblarna's first album,
"Up and Down and Here and There with Babblarna"
was awarded a Swedish platinum disc in November 2016.

The album has sold more than 18,000 physical copies
and has more than 7 million plays on Spotify.

**Upp och ner och hit och
dit med Babblarna! SWE**

**Up and Down and Here
and There with Babblarna UK/US ENG**

**Rauf und runter und hin
und her mit den Babblarna DE**

Music CD

EAN: 735-00-36791-51-3 (SWE)

Tracker: 164

Number of tracks: 12

**Vila lite med Babblarna
(Rest a little with Babblarna)**

RELEASE AUTUMN 2017

Music CD

EAN: 7350036791667

Tracker: 182

Number of tracks: XX

Babblarna® Apps

Babblarna's five popular apps are constantly in the top 10 of the Swedish App Store chart.

Babbapp was the **#1** bestselling children's app, in the 5 years or younger category, in Sweden 2016!

Babbapp

*AppStore / Google Play
Play with the figures
watch music videos.*

Diddis Day

*AppStore / Google Play
Solve simple puzzles and
play with the figure Diddi.*

BabblarnaPlay

*AppStore / Google Play
Play with the figures
watch music videos.*

Babblarna&me

*AppStore / Google Play
Make your own figures,
record your voice and play
with the figures.*

Bobbopp

*AppStore / Google Play
Play with the figure Bobbo,
make music and collect gems.*

Babblarna® Film & TV

Babblarna's first film came out in October 2016 and has, to date, sold **28.000 units** (in Sweden only).
Autumn 2017 will see the launch of the next Babblarna film.

Babblarna are the absolute biggest YouTube favourite for small children in Sweden.

Babblarna's YouTube channel has more than **137,000 subscribers** and the animated music videos have more than **90 million views** on Babblarna's Swedish YouTube channel.

Babblarna's new YouTube film; "Babblarna bara på YouTube filmen" (20 minutes), which was released in November 2016 has more than **4.3 million views**.

Sold to SVT, the Swedish national public TV broadcaster, to be shown at Barnkanalen. Starting spring 2017.

svt
**BARN
KANALEN**
YouTube

Babblarna första filmen

(Babblarna the first movie)

DVD / iTunes / Google Play
 EAN: 7350036791599
 Tracker: 170
 Number of tracks: 35
 Running time: 84 min

Godnatt Babblarna

(Good night Babblarna)

RELEASE AUTUMN 2017

DVD / iTunes / Google Play
 EAN: 7350036791650
 Tracker: 181
 Number of tracks: XX
 Running time: XX min

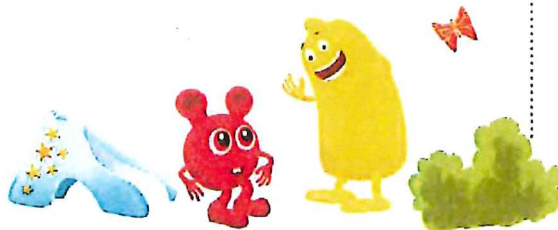
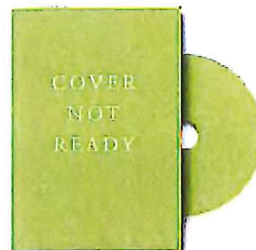

Kalas Babblarna

(Happy Birthday Babblarna)

RELEASE AUTUMN 2018

DVD / iTunes / Google Play
 EAN: 7350036791674
 Tracker: 183
 Number of tracks: XX
 Running time: XX min

Babblarna® on Stage

Autumn 2016 "Babblarna - the first musical" premiered. Suitable for both small and big stages, the musical has been a sell-out success right from the start.

Spring 2017, "Babblarna - the first musical" will be playing at one of Stockholm's largest theatres.

Babblarna® Pedagogic Packs

For pre-schools, resource centres and parents who want to do a little more there are several special Babblarna educational packs to choose from. These "Language Development Bags" contain a mixture of books, toys and games, together with detailed instructions on how to easily use the contents in an effective way in working with children's language development.

Stora väskan, kom i gång med Babblarna "The Big Babblarna Start-Up Bag"

Mera-väskan, fortsätt med Babblarna "The More With Babblarna Bag"

Naturally, there is also a book detailing all the theories behind Babblarna, a guide on how to work with Babblarna and related materials for language development.

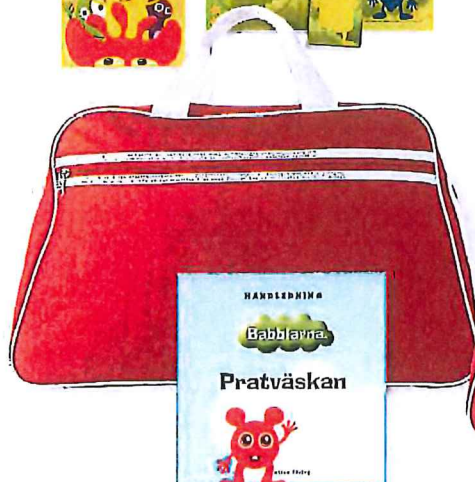
Tal & språkträning i Babblarnas värld (Speech & language training in the world of Babblarna)

Ringbound book
ISBN: 978-91-87465-48-2
Tracker: 113
Number of pages: 84

Pratväskan
"The Babblarna Chit-Chat Bag"

SpråkGympa Ledarväska: Upp och ner och hit och dit med Babblarna
Talk&Play Programme: Up and down and here and there with Babblarna

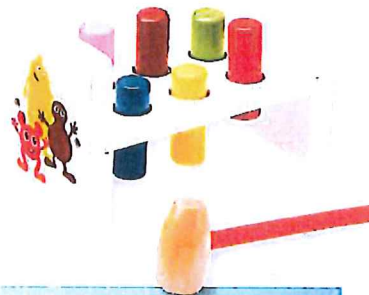

LICENSED PRODUCTS EXAMPLES

Babblarna® Toys

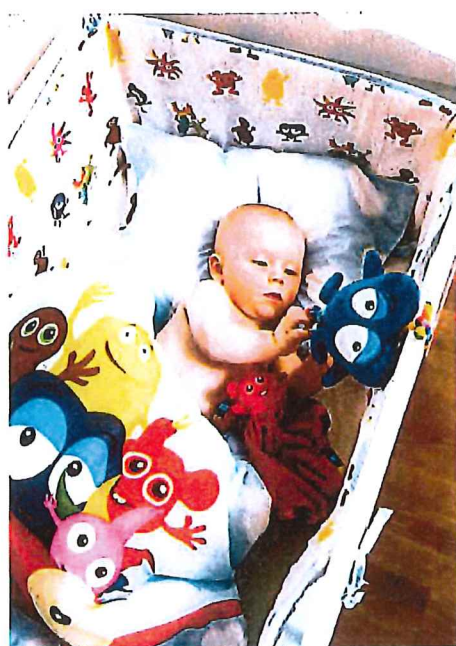
Babblarna's range of plush toys was launched in the autumn of 2015 and received the award for "Best Toy for Toddlers in Sweden 2015".

Toy of the year Sweden
Infant Category
2015

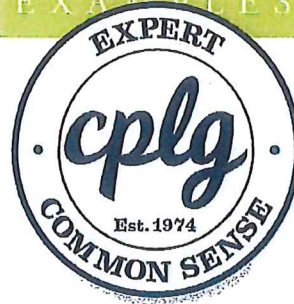

LICENSED PRODUCTS EXAMPLES

Babblarna® Interior

LICENSED PRODUCTS EXAMPLES

Angående språkversioner

De produkter i denna bilaga som finns i flera språkversioner - och som alla innefattas i Hattens yrkande som det formulerats i aktbil. 31 - är följande:

Boken "Dadda hälsar på" (s. 1 och 7) med ISBN: 978-91-979074-6-0 finns i följande språkversioner:

- Dadda klopft an DE, ISBN: 978-91-87465-24-6 Dadda siger hej DK, ISBN: 978-91-87465-16-1 Dadda kommer på besök NO, ISBN: 978-91-87465-20-8
- Dadda Says Hello ENG-UK, ISBN: 978-91-87465-28-4
- Dadda Says Hello ENG-US, ISBN: 978-91-87465-32-1

Boken "I Babblarnas hus" (s. 1 och 7) med ISBN: 978-91-979074-7-7 finns i följande språkversioner:

- Im Haus der Babblarna DE, ISBN: 978-91-87465-25-3
- I Babblarnas hus DK, ISBN: 978-91-87465-17-8
- I Babblarnas hus NO, ISBN: 978-91-87465-21-5
- In Babblarna's House ENG-UK, ISBN: 978-91-87465-29-1
- In Babblarna's House ENG-US, ISBN: 978-91-87465-33-8

Boken "I Bobbos väska" (s. 1 och 7) med ISBN: 978-91-979074-8-4 finns i följande språkversioner:

- In Bobbos Tasche DE, ISBN: 978-91-87465-26-0
- I Bobbos taske DK, ISBN: 978-91-87465-18-5
- I Bobbos veske NO, ISBN: 978-91-87465-22-2
- In Bobbo's Bag ENG-UK, ISBN: 978-91-87465-30-7
- In Bobbo's Bag ENG-US, ISBN: 978-91-87465-34-5

Boken "Var är Babbas saker" (s. 2 och 7) med ISBN: 978-91-979074-9-1 finns i följande språkversioner:

- Wo sind Babbas Sachen? DE, ISBN: 978-91-87465-27-7
- Hvor er Babbas ting? DK, ISBN: 978-91-87465-19-2
- Hvor er Babbas ting? NO, ISBN: 978-91-87465-23-9
- Where are Babba's Things? ENG-UK, ISBN: 978-91-87465-31-4
- Where are Babba's Things? ENG-US, ISBN: 978-91-87465-35-2

Böckerna "Hallooooo Babblarna", "Babbibboo Babblarna" och "Daddiddoo Babblarna" finns endast i en version och följaktligen endast ett ISBN-nummer som framgår av bilagan.

CD-albumet "Upp och ner och hit och dit med Babblarna" (s. 3) med EAN: 735-00-36791-51-3 finns i följande språkversioner:

- Up and Down and Here and There with Babblarna, UK/US ENG, EAN: 735-00-36791-54-4.
- Rauf unt runter hin under her mit den Babblarna, DE, EAN: 735-00-36791-55-1.